

SAMEN VOOR EEN TOEKOMST ZONDER MS

Bestuursverslag 2021

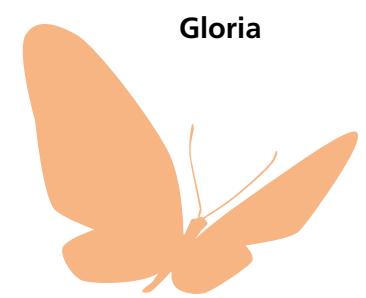
Gloria

Maricha

Carlien

Lotte

Kin

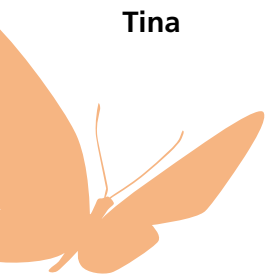
Tina

Sophie

Dianne

Vlinder

Noor

Winston

Romy

Hendrien

Cindy

Carla

nise

Mirjam

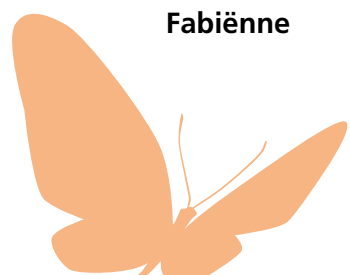
Zoë

Willem

Fabiënne

Het Nationaal MS Fonds blijft strijden
voor een toekomst zonder MS en
een beter leven met MS.

Dat doen we voor Kevin, Carla, Vera,
Winston, Carlien, Maricha, Laura,
Shanna en alle andere mensen met MS.

Shanna

Monica

Nie

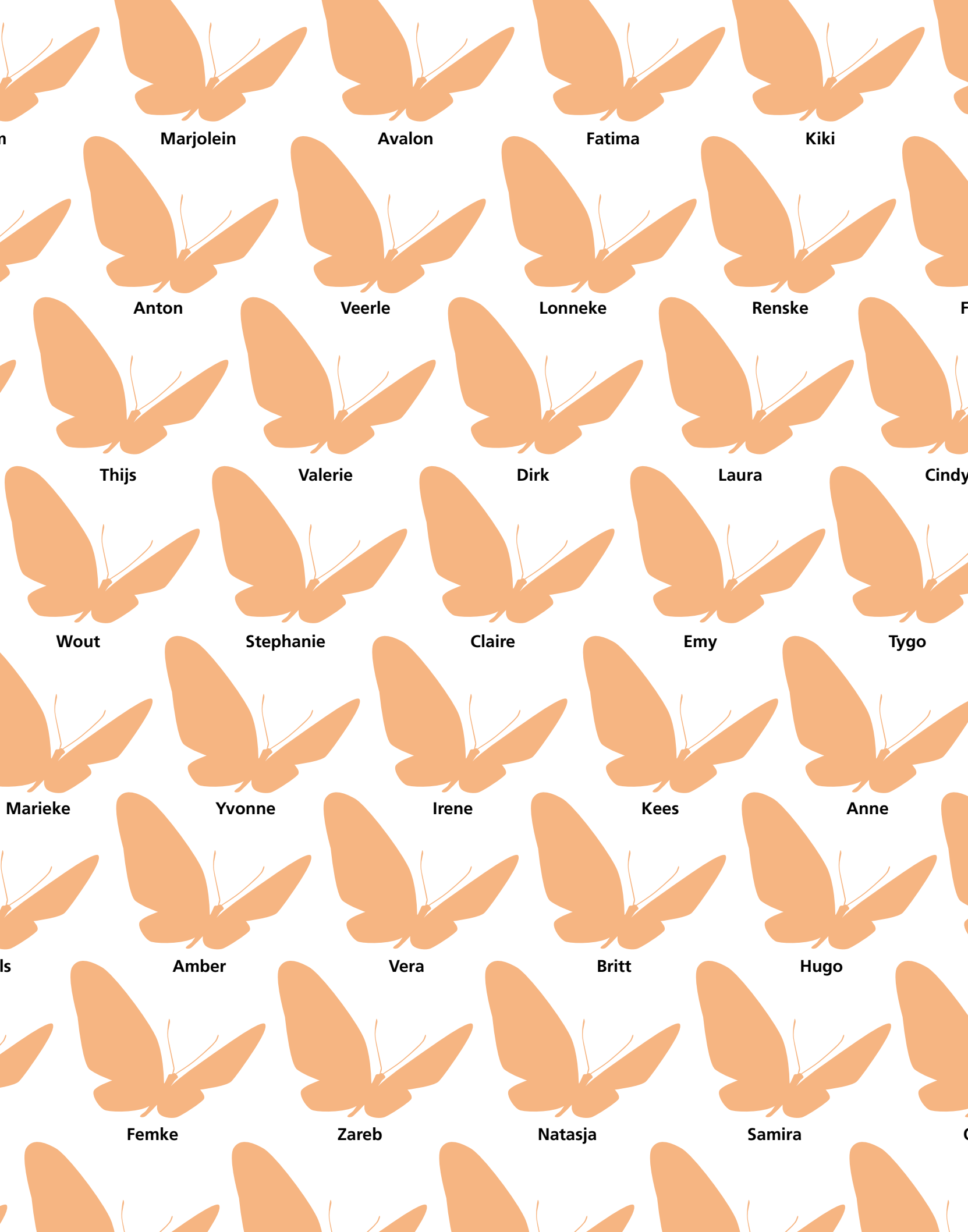
Kevin

Stephan

Patricia

Jasper

Natalia

n	Marjolein	Avalon	Fatima	Kiki	
	Anton	Veerle	Lonneke	Renske	F
	Thijs	Valerie	Dirk	Laura	Cindy
	Wout	Stephanie	Claire	Emy	Tygo
Marieke	Yvonne	Irene	Kees	Anne	
ls	Amber	Vera	Britt	Hugo	
	Femke	Zareb	Natasja	Samira	C

Dit is een uitgave van het Nationaal MS Fonds

Opgericht: 28 oktober 1993

KvK Rotterdam: 41133967

Publicatiedatum: 30 mei 2022

Datum controleverklaring: 27 mei 2022

Eindredactie: Nationaal MS Fonds

Tekst: Miss Message Marketing en Communicatie

Vormgeving: PanArt communicatie en mediadesign

Inhoud.

Voorwoord.	6
Bereikt in beleidsperiode 2019 – 2021.	8
2021 in het kort.	10
Missie, visie en strategie.	12
Onderzoek, Coaching, Voorlichting.	14
Onderzoek naar MS.	16
Coaching van mensen met MS en zorgprofessionals.	22
Verbetering kwaliteit van zorg.	26
Voorlichting en ervaringen delen.	30
Fondsenwerving en communicatie in 2021.	32
Fondsenwerving.	34
Communicatie.	38
Vooruitblik 2022.	40
Beleidsplan 2022-2026.	42
Onze organisatie.	44
Bestuur en Governance.	50
Financiën 2021.	56
Financieel bestuursverslag 2021.	58
Jaarrekening 2021 Nationaal MS Fonds, balans per 31 december 2021.	60
Staat van Baten en Lasten over 2021.	61
Toelichting op de jaarrekening:	62
Algemeen.	62
Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat.	62
Grondslagen voor de waardering van activa en passiva.	62
Grondslagen voor de bepaling van het resultaat.	63
Toelichting op de balans per 31 december 2021.	64
Niet in de balans opgenomen verplichtingen.	71
Toelichting op de staat van baten en lasten.	71
Overige gegevens: Controleverklaring van de onafhankelijke accountant.	84

Voorwoord.

Ondanks de coronacrisis kijken we terug op een positief jaar. Dankzij de inzet van het team en heel veel betrokken mensen bij ons werk, hebben we als organisatie een enorme groei en ontwikkeling doorgemaakt. Niet alleen afgelopen jaar, maar gedurende de gehele beleidsperiode 2019 – 2021.

Zo groeiden de inkomsten uit particuliere fondsenwerving, waardoor we steeds meer kunnen betekenen voor mensen met MS. Ondersteunden we mensen met MS met ons Leefstijlprogramma 'Leef! met MS' en een

serie online trainingsvideo's waarmee mensen met MS meer grip op hun ziekte ervaren. En financierden we in de beleidsperiode 2019 – 2021 maar liefst 23 onderzoeken op het gebied van MS.

Op het gebied van zichtbaarheid timmerden we aan de weg. Met onze Bewustwordings-campagne "Face It, MS is zenuwslopend" bijvoorbeeld, waarin we lieten zien dat MS vele gezichten heeft. De indringende video-portretten brachten vijf mensen met MS, met allemaal hun eigen klachten heel dichtbij. De campagne laat de impact van MS zien op het leven van mensen met MS en maakt voor iedereen duidelijk wat MS is. De campagne had een ongekend hoog bereik en zorgde voor enorm veel free publicity.

In 2021 werkten we een nieuw beleidsplan uit voor de periode 2022 – 2026. Het was waardevol om terug te blikken op de voorgaande periode. Om te kijken naar de behaalde resultaten, maar ook om te leren van de valkuilen waar we als kleine bevlogen organisatie soms mee te maken hadden. Het heeft een ambitieus beleidsplan opgeleverd voor de komende vijf jaar. Een waar we vol energie alweer mee aan de slag zijn.

Fotografie: Sandra Reeb-Gruber

Onderzoek is cruciaal in de strijd tegen MS. Daarom zetten we de komende jaren in op een ijzersterke samenwerking tussen wetenschap en praktijk. Zodat er concrete handvatten komen voor een betere kwaliteit van leven en zorg. Dat geldt ook andersom: wat we in de praktijk doen, willen we wetenschappelijk onderbouwen. Zoals bij het Leefstijlprogramma. Door de effectiviteit hiervan te onderzoeken, willen we het vanuit de basisverzekering beschikbaar maken. Zo kunnen we in de toekomst nog meer mensen met MS helpen.

En dat is wat ons motiveert en waarvoor wij vol energie uit de startblokken schieten: mensen met MS helpen en samen de schouders eronder zetten voor een toekomst zonder MS.

Genoeg mooie plannen dus. En ik ben ervan overtuigd dat we met de flexibiliteit en creativiteit van alle medewerkers, vrijwilligers, partners, onderzoekers, professionals en met hulp van onze donateurs en mensen met MS en hun naasten, ook deze beleidsperiode weer mooie betekenisvolle stappen gaan maken.

Ik ben trots op wat we samen hebben bereikt en wil iedereen bedanken die zich hiervoor met hart en ziel heeft ingezet.

Rianne Wisgerhof

Directeur-bestuurder Nationaal MS Fonds

**Samen voor
een toekomst
zonder MS**

Bereikt in beleidsperiode

2019 – 2021.

Het Nationaal MS Fonds heeft in de beleidsperiode 2019 – 2021 een enorme ontwikkeling doorgemaakt. We zijn op alle fronten gegroeid en kunnen zo meer betekenen voor mensen met MS en nóg beter werken aan onze doelen. Er staat een slagvaardige en flexibele organisatie en procedures en processen zijn geprofessionaliseerd. Daar zijn we trots op.

Tegelijkertijd heeft de coronapandemie in deze beleidsperiode effect gehad op de strijd tegen MS. Sommige onderzoeken kwamen stil te liggen, behandelingen voor mensen met MS werden uitgesteld of veranderd en projecten om de kwaliteit van leven en zorg te verbeteren konden niet doorgaan. Die vertraging inhalen is een uitdaging, zeker ook omdat de pandemie nog niet voorbij is en de druk op de zorg ieder moment weer toe kan nemen.

Daarnaast had de pandemie ook zijn weerslag op onze fondsenwervende activiteiten. Grote sportieve evenementen gingen niet door en alle online middelen werden uit de kast gehaald om de landelijke collecte toch te kunnen organiseren. Hierdoor liepen we een paar miljoen euro mis. Inmiddels is alles weer redelijk op de rit, maar er blijven onzekere factoren om ook de komende beleidsperiode rekening mee te houden.

De belangrijkste resultaten per pijler op een rij:

Wetenschappelijk onderzoek:

- Meer financiële ruimte om onderzoeken te financieren wat heeft geresulteerd in een besteding van 5.666.165 euro aan 23 onderzoeken met een onderzoeksduur variërend van 1 tot 6 jaar.

- Uit de MS-familiestudie is een genetische variant ontdekt op het zogenoemde MBP-gen. Het eiwit dat door dit gen wordt aangemaakt is het belangrijkste onderdeel van het beschermende myeline-omhulsel.
- Uit onderzoek naar de rol van vitamine D bij MS blijkt dat vitamine D supplementen geen effect hebben op de neurofilament lichte keten waarden in het bloed. Wel kon het beloop van MS bij deelnemers aan het vitamine D onderzoek voorspeld worden.
- Procedures rondom toekenning en coördinatie van onderzoek zijn aangescherpt.

Coaching:

- Bijdrage geleverd aan het tot stand komen van digitale hulpmiddelen die gebruikers inzicht geven in het verbeteren van hun kwaliteit van leven.
- Online trainingscentrum voor mensen met MS gelanceerd. Zo geven we over tien uiteenlopende thema's in video's tips over leven met MS.

Voorlichting:

- Informatie over de onderzoeken die we financieren toegankelijk gemaakt op onze website.
- Meer zichtbaarheid en bekendheid door actieve communicatie over onderzoeken en projecten.
- Grootschalige landelijke bewustwordingscampagne over MS.

Fondsenwerving:

- Nieuwe manieren van collecteren versneld ingevoerd zoals online/mobiel collecteren.
- Groei van particuliere en zakelijke fondsenwerving.

Bedrijfsvoering:

- Fusie met Stichting MS-Anders als bewijslast van de kracht van samenwerken, en ook meer samenwerking met andere MS-organisaties.
- Resultaat-/prestatiegericht werken geïntroduceerd.

We zijn trots op wat we met een klein bevolgen team bereikt hebben, maar weten dat de ambities van onze jonge organisatie ook een valkuil kunnen zijn. We hebben de afgelopen beleidsperiode geleerd dat het beter is een aantal dingen goed te doen, dan onze aandacht te veel te versnipperen. We hebben geleerd 'nee' te zeggen en in onze nieuwe beleidsvisie 2022 – 2026 daarom duidelijke keuzes gemaakt.

Onze missie.

**SAMEN STRIJDEN
VOOR EEN BETER
LEVEN MET MS**

Facebook.

9.182
volgers

10.000.000

mensen bereikt
met onze FACE-IT
bewustwordings-
campagne

Besteed aan doelstelling.

€ 3.585.943,-

€ 1.579.503,-

wetenschappelijk
onderzoek

€ 767.536,-

coaching

€ 1.238.904,-

voorlichting

Onze visie.

**EEN WERELD
ZONDER MS**

Opbrengst collecte.

€ 1.065.462,-

7.179

collecte-
vrijwilligers

in

kort.

575

mensen bezochten
de Nationale MS Dag
fysiek en er waren

250

mensen per online
sessie aanwezig

Opbrengst MS Motion.

€ 150.535,-

966

Deelnemers

Door de coronapandemie konden een aantal geplande patiëntenactiviteiten en evenementen niet doorgaan. We hebben – waar mogelijk – online alternatieven aangeboden.

Missie, visie en strategie.

**Een beter leven voor mensen
met MS, nu en in de toekomst.**

Missie

Het Nationaal MS Fonds strijdt voor een beter leven voor mensen met MS.

Dat doen we door:

- het financieren en faciliteren van wetenschappelijk onderzoek naar betere behandelmethoden en oplossingen voor MS,
- het stimuleren van mensen met MS om zowel fysiek als mentaal in beweging te blijven,
- het leveren van een bijdrage aan goede kwaliteit van zorg in Nederland, en
- het beschikbaar stellen en ontsluiten van informatie over multiple sclerose.

Visie

Een toekomst zonder MS

De droom van het Nationaal MS Fonds is een toekomst zonder MS. We willen dat de ziekte te genezen wordt. Tot die tijd willen we dat er betere behandelingen voor MS beschikbaar zijn en dat de kwaliteit van leven van mensen met MS zo goed mogelijk is.

Strategie

Wetenschappelijk onderzoek is dé sleutel naar een oplossing voor MS. Daarnaast willen we mensen die nú leven met MS zo goed mogelijk ondersteunen. We financieren daarom innovatief onderzoek naar de oorzaken en oplossingen voor MS én onderzoek naar het verbeteren van de kwaliteit van zorg en de kwaliteit van leven. We kijken naar de mogelijkheden in plaats van de beperkingen en motiveren mensen met MS om hun grenzen te verleggen. Daarbij focussen we op zelfredzaamheid en autonomie.

In de strijd tegen MS werken we samen met andere MS-organisaties en onderzoekers. Alleen door samen te werken komt een oplossing voor MS dichterbij en worden behandelingen voor mensen met MS steeds beter.

**Samen staan we sterker
in de strijd tegen MS.**

Coaching.

Totaal besteed/toegezegd

€ 767.536,-

9 patiëntenactiviteiten

364 deelnemers

2 online kinderkampen

2 MS-kinderkampen op locatie

MS@Work Award

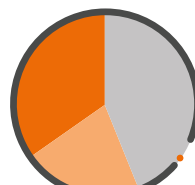
uitgereikt aan
Thermo Fisher Scientific uit Bleiswijk

2 MS Fellowships

42 Mantelzorgtraining voor mantelzorgers

MS Loket 398 unieke telefoontjes in
2021

MS Zorg op Afstand
23 deelnemers

Besteed aan de doelstellingen in %.

Onderzoek 44 %

Coaching 21,4 %

Voorlichting 34,6 %

Onderzoek

Coaching

Voorlichting

Onderzoek.

Totaal besteed/toegezegd

€ 1.579.503,-*

*Dankzij de steun van donateurs, actievoerders, bedrijven en vrijwilligers is in 2021 voor 2,5 miljoen euro aan nieuwe onderzoeken toegekend.

Door de coronapandemie liepen onderzoeken vertraging op en konden een aantal patiëntenactiviteiten niet doorgaan. We hebben – waar dat mogelijk was – gezocht naar online alternatieven.

Subsidie **Opleiding**
Verpleegkundig Specialisten MS

Voorlichting.

Totaal besteed/toegezegd

€ 1.238.904,-

Zoals aan

4 edities
MS Leeft

11

**digitale
nieuwsbrieven**
naar verschillende doelgroepen en
over uiteenlopende onderwerpen.

80

MpowerS project
**Lancering evenement
deelnemers**

10.000.000 mensen

bereikt met onze FACE-IT
bewustwordingscampagne

6 nieuwe onderzoeken
gehonoreerd in 2021

17 reeds lopende
onderzoeken
in 2021

Evenementen

575 mensen
bezochten de Nationale MS dag

250
per online sessie

Onderzoek naar MS.

Zolang er geen oplossing is voor MS blijft onderzoek hard nodig. Daarom zijn we blij dat we in 2021, dankzij de steun van onze donateurs, actievoerders, bedrijven en vrijwilligers voor **2,5 miljoen euro** aan nieuwe onderzoeken mochten toekennen. En natuurlijk lopen eerder gehonoreerde onderzoeken ook door.

Uitkomsten vitamine D onderzoek:

Dr. Joost Smolders en zijn team onderzochten met financiering van het Nationaal MS Fonds of vitamine D de waarden van neurofilament lichte keten (NfL) in het bloed kan onderdrukken. NfL is een afbraakproduct van hersenweefsel dat in het bloed gemeten kan worden en naast de klachten van een patiënt en de MRI-scan meer kan vertellen over de activiteit van MS. Ze vonden geen effect van vitamine D supplementen op de NfL waarden in het bloed. Daarnaast onderzochten ze of vitamine D een specifiek soort afweercel beïnvloedt: de natural killer (NK) cel. Hoewel deze cellen niet reageerden op vitamine D supplementen, ontdekten ze wel dat ze door de aanwezigheid van deze cel te bestuderen het beloop van MS bij deelnemers aan de vitamine D studie konden voorspellen. Als laatste hebben de onderzoekers gekeken of het genetisch pakket van deelnemers het effect van vitamine D supplementen kan voorspellen.

Ze vonden een effect op vitamine D waarden van genen die met de omzetting van vitamine D te maken hebben, maar ook van genen die het risico op MS beïnvloeden.

Deze onderzoeken hebben tot een aantal nieuwe inzichten geleid. We hebben geleerd dat effecten van vitamine D op de activiteit van MS niet groot zijn, maar mogelijk kunnen verschillen tussen personen met een verschillend genetisch pakket. Verder hebben we geleerd dat de NK cel een onderwerp van studie is waarmee we het ziekteproces van MS beter kunnen leren begrijpen.

Alle bevindingen zijn in wetenschappelijke tijdschriften gepubliceerd en te vinden op onze website.

A portrait of Dr. Joost Smolders, a man with dark, wavy hair and glasses, smiling. He is wearing a dark blue blazer over a light blue button-down shirt. His arms are crossed. The background is a blurred indoor setting with warm lighting.

Dr. Joost Smolders

In 2021 konden artsen en bevroren onderzoekers een onderzoeksaanvraag indienen. Hun wetenschappelijk onderzoek moet een bijdrage leveren aan een of meer van de volgende kaders:

- het moet de kwaliteit van leven van mensen met MS kunnen verbeteren en/of
- het moet de oorzaak en oplossing van MS dichterbij brengen en/of
- bijdragen aan een verbetering van de kwaliteit van zorg van mensen met MS.

In 2021 honoreerden we 6 nieuwe en 17 wetenschappelijke onderzoeken die al eerder zijn gestart.

Formatie van myeline blaren als oorzaak van MS

Hersenonderzoeker dr. Antonio Luchicchi (Amsterdam UMC) gaat met zijn team en prof. dr. Jeroen Geurts onderzoek doen naar myeline, de bescherm laag die rondom de zenuwen zit. Onlangs is gebleken dat er blaren ontstaan op plekken waar myeline beschadigd is door MS. Hoe deze blaren precies ontstaan, is niet duidelijk. En hoe dit proces tot ontstekingen in het centraal zenuwstelsel leidt is een tweede vraag waar de onderzoekers een antwoord op willen krijgen. Met dit onderzoek hopen we te ontdekken waarom er bij mensen met MS veranderingen in de myeline plaatsvinden. Als we dit weten kunnen enorme stappen gezet worden in het ontrafelen van de oorzaak van MS, wat tot een oplossing voor de ziekte kan leiden. Het onderzoek duurt vier jaar.

Oorzaak van MS: koppeling van genetisch risico en EBV

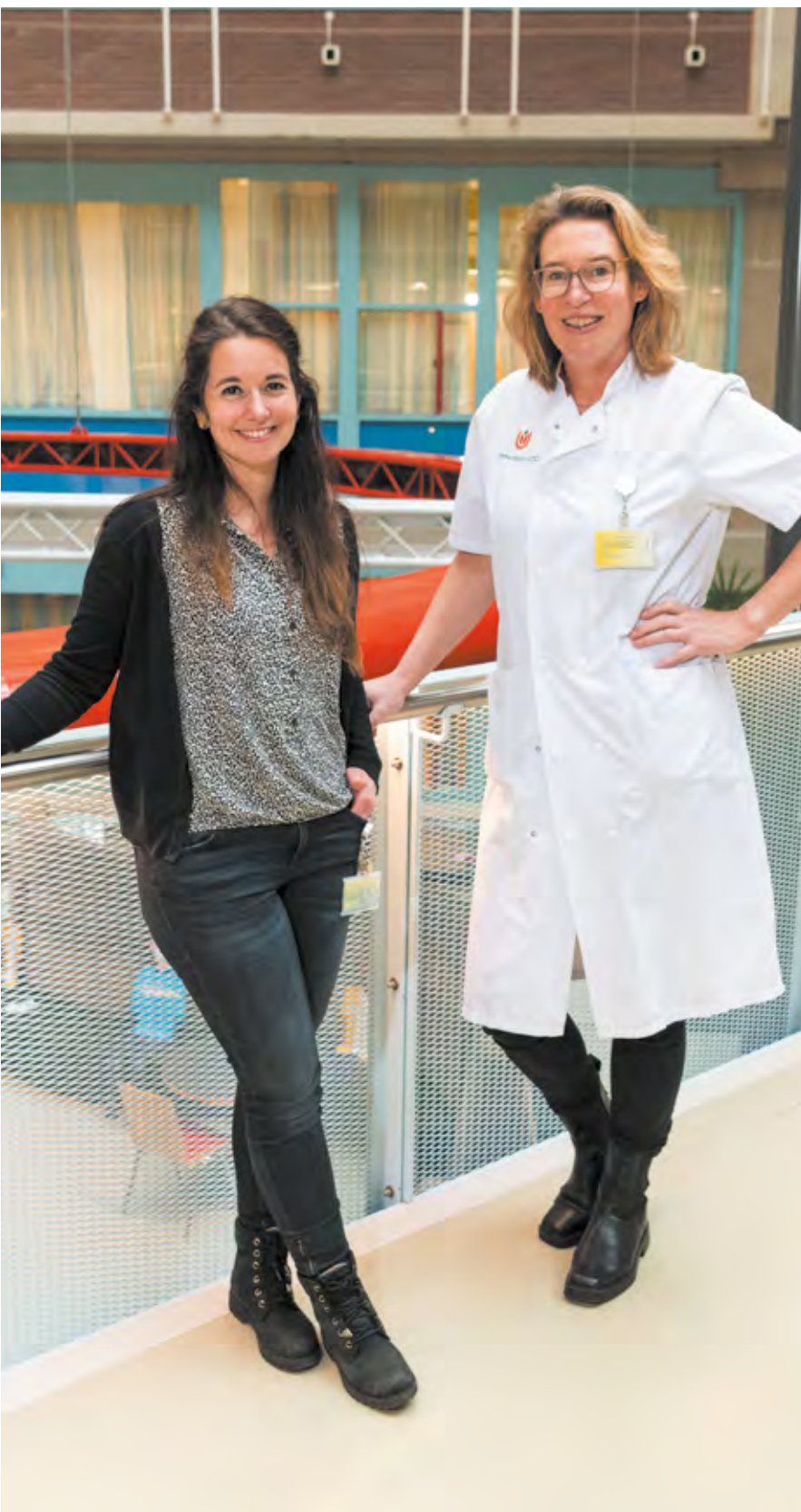
Uit onderzoek blijkt dat mensen met MS een afwijkend genetisch profiel hebben. Dit profiel heeft invloed op de B-cellen, die verantwoordelijk zijn voor het aanmaken van antistoffen. In de B-cel houdt het Epstein-Barr virus (EBV), veroorzaker van de ziekte van Pfeiffer, zich schuil. Dit virus is één van de sterkste risicofactoren voor MS. Eerder werd aangetoond dat EBV-geïnfekteerde B-cellen met het molecuul T-bet een belangrijke rol spelen bij MS.

Dr. Marvin van Luijn (MS centrum ErasMS) wil met dit onderzoek in kaart brengen hoe en welke T-bet+ B-cellen zich anders gedragen en uiteindelijk bijdragen aan het ontstaan van MS.

De resultaten geven hopelijk nieuw inzicht in de oorzaak van MS. Als de verwachting uitkomt, helpen de uitkomsten bij het nauwkeuriger voorspellen van het beloop bij mensen met MS en de ontwikkeling van meer gerichte MS-behandelingen. Dit onderzoek duurt drie jaar.

Oefentherapie voor vermoeidheid bij mensen met MS

Vermoeidheid is één van de meest voorkomende en invaliderende klachten bij MS. Om deze klacht te bestrijden zijn er geen effectieve medicijnen voorhanden. Uit eerder onderzoek is gebleken dat oefentherapie, in het bijzonder training van uithoudingsvermogen of gemengde kracht- en conditietraining, vermoeidheid bij MS zou kunnen verminderen. In dit onderzoek vat dr. Marc Rietberg samen met zijn collega's van Revalidatiegeneeskunde (MS Centrum Amsterdam) het bestaande wetenschappelijke bewijs voor oefentherapie voor vermoeidheid bij MS samen. Hieruit volgen nieuwe en specifiekere adviezen voor in de praktijk. Ook zullen de onderzoekers samen met het Nationaal MS Fonds praktische handvatten ontwikkelen voor zowel de behandelaar als de MS-patiënt. Dit onderzoek duurt 1,5 jaar.

Dr. Brigit de Jong (R) en neuropsycholoog Ilse Nauta (L)

Onderzoek naar Leefstijlinterventie voor mensen met MS (LIMS-studie)

Er klinken regelmatig geluiden dat het aanpassen van de leefstijl een grote impact op MS-klachten kan hebben. Wetenschappelijk onderzoek naar deze impact ontbreekt echter. Daarom zijn neuroloog dr. Brigit de Jong en neuropsycholoog Ilse Nauta (Amsterdam UMC) in 2021 gestart met het LIMS-onderzoek. In deze studie wordt onderzoek gedaan naar de effecten van het leefstijlprogramma Leef! met MS op onder andere kwaliteit van leven, vermoeidheid, werkproductiviteit en functioneren. De verwachting is dat het leefstijlprogramma de impact van MS op het dagelijks functioneren verlaagt. Als dit wetenschappelijk bewezen wordt willen wij er ons voor gaan inzetten om het op te laten nemen in de basisverzekering, waardoor het programma voor alle mensen met MS toegankelijk wordt.

Dieetinterventie als nieuwe behandelingsmogelijkheid

Gezond dieet is geassocieerd met minder beperkingen en klachten door MS. Maar er is onvoldoende wetenschappelijk bewijs dat een specifiek dieet helpt en hoe dieet-aanpassingen aangrijpen in het lichaam. In een aanvullende studie, de DIMS studie, beoogt dr. Brigit de Jong te ontrafelen welk werkingsmechanisme in het lichaam ten grondslag ligt aan het volgen van een bepaald dieet bij MS. Er wordt onderzoek gedaan naar de immunologische effecten in relatie tot verschillende dieetinterventies. Samen met de uitkomsten van de LIMS-studie moet dit onderzoek resulteren in wetenschappelijk bewezen adviezen over de effecten van voeding bij MS.

SPIN-P studie: tweede Promovendus

In 2020 is de SPIN-P studie gestart. Het is een initiatief van het Albert Schweitzer ziekenhuis en het Erasmus MC en staat voor: Studie naar Predictieve factoren voor Inflammatie en Neurodegeneratie bij Primair Progressieve Multiple Sclerose (PPMS). In dit zes jaar lopende onderzoek worden mogelijke oorzaken en het beloop van PPMS beter in kaart gebracht. In Nederland heeft circa 10-15 procent van de mensen met MS de primair progressieve variant. Zo wordt onderzocht of er vroeg in de ziekte factoren aanwezig zijn die wijzen op overmatige activiteit van het afweersysteem. Er is nog weinig onderzoek naar gedaan. Na een eerste subsidieverlening in 2019 hebben we in 2021 een tweede toekenning gedaan zodat de studie doorgezet kan worden. Hiermee kan een tweede promovendus aan de slag. Hoofdonderzoekers zijn dr. Janet de Beukelaar van het Albert Schweitzer ziekenhuis en dr. Beatrijs Wokke van Erasmus MC.

Opleidingsprogramma arts-onderzoeker neurologie

In 2021 investeerden we in een opleidingsprogramma voor een arts-onderzoeker neurologie in MS centrum ErasMS. Met deze aanstelling krijgt een jonge neuroloog de kans om veel mensen met MS te behandelen, zich grondig te verdiepen in de ziekte MS en ervaring op te doen op het gebied van wetenschappelijk onderzoek.

Congressen

ECTRIMS 2021 zou in Wenen plaatsvinden maar werd als gevolg van het coronavirus ook dit jaar volledig online georganiseerd. Een aantal collega's namen online deel aan dit congres voor neurologen, MS-verpleegkundigen en wetenschappers op het gebied van MS. Tijdens het congres werden de laatste ontwikkelingen op het gebied van MS gedeeld.

Het MSMS symposium vond op 14 december 2021 plaats. De sessies konden zowel online als op locatie worden gevolgd. De plenaire openingssessie werd verzorgd door Hanneke Hulst, Hoogleraar Neuropsychologie van Gezondheid en Ziekte (Universiteit Leiden), die een nieuwe kijk op cognitieve stoornissen bij MS introduceerde. De focus ligt hierbij op de preventie van cognitieve stoornissen. Er waren vijf parallelsessies over onder andere darmproblematiek bij MS, Leefstijl en MS en Shockwave therapie. De dag werd plenair afgesloten door dr. Oliver Gerlach die sprak over de nieuwe ontwikkelingen met betrekking tot tools voor digitale zorg.

Bijzondere Leerstoel

Het Nationaal MS Fonds financiert de bijzondere leerstoel van prof. dr. Leo Visser aan de Universiteit voor Humanistiek (UvH). Deze leerstoel Zorgethiek en mensen met MS loopt tot en met 2023 en levert een belangrijke bijdrage aan de verbinding tussen zorgethiek en het omgaan met een chronische ziekte, ook in het kader van het arbeidsproces. Een belangrijke mijlpaal op dit vlak was de promotie van Dennis van Gorp. Op 20 oktober 2021 promoveerde hij op zijn proefschrift 'Multiple Sclerosis and work participation. The role of cognition and personal considerations.'

Wetenschappelijke Raad

De Wetenschappelijke Raad beoordeelt nieuwe onderzoeksaanvragen, adviseert om al dan niet tot honorering over te gaan en volgt de voortgang van de lopende onderzoeken.

In 2021 beoordeelde de Wetenschappelijke Raad 17 onderzoeksaanvragen.

De leden van de Wetenschappelijke Raad zijn onbezoldigd.

KEVIN:
**‘Er zijn veel
dingen die ik
niet meer kan
zoals alleen
met mijn
kinderen naar
de speeltuin’**

**Face
it**

Coaching van mensen met MS en zorgprofessionals.

Autonomie en zelfredzaamheid zijn belangrijke ankerpunten in onze coachingsactiviteiten voor mensen met MS. Daarnaast financieren we ook programma's voor zorgprofessionals, zodat ze hun kennis kunnen vergroten en we samen de kwaliteit van zorg voor mensen met MS verbeteren.

Coronapandemie

Net als in 2020 konden niet alle coachingsactiviteiten doorgaan in verband met de coronapandemie. Daar waar mogelijk hebben we online varianten aangeboden.

Leef! met MS

In 2021 ontwikkelden we samen met Voeding Leeft hét leefstijlprogramma voor mensen met MS. Het programma kreeg de naam *Leef! met MS*. Maar liefst 300 mensen met zijn... aan de slag gegaan met het verbeteren van hun leefstijl op het gebied van voeding, beweging, ontspanning en slaap.

Het programma Leef! met MS in het kort:

- Uniek, online groepsprogramma speciaal voor mensen met MS.
- Ervaren wat een andere leefstijl met je doet.
- Focus op voeding, beweging, slaap en ontspanning.
- Drie maanden intensieve begeleiding van een professioneel team van Voeding Leeft.
- Daarna een inspiratietraject van 21 maanden.
- Een online community, waar deelnemers elkaar en begeleiders vragen kunnen stellen, hun hart kunnen luchten en tips, ervaringen en foto's kunnen delen.
- Amsterdam UMC doet wetenschappelijk onderzoek naar de effecten van Leef! met MS op onder andere kwaliteit van leven, vermoeidheid, werkproductiviteit en functioneren.

In 2022 gaan nog eens 600 mensen met MS starten met het leefstijlprogramma.

**"Ik voel me energiever
en heb meer levenslust.
Eindelijk iets in handen
waarmee ik zélf die
machteloosheid kan
doorbreken."**

Susanne.

Sailwise

In 2021 organiseerden we vijf weekenden met activiteiten op het water voor mensen met MS. In totaal 85 deelnemers verlegden hun grenzen door dingen te doen die zij normaal nooit voor mogelijk hielden. De weekenden vinden plaats op watersporteiland Robinson Crusoe, midden op de Loosdrechtse Plassen, waar je kunt zeilen, kanoën, suppen, surfen en waterskiën. We organiseerden vier weekenden op Robinson Crusie en een weekend bij it Sailhus met de Beatrix.

Voor de watersportactiviteiten werken we nauw samen met Sailwise die de zeilweekenden uitvoeren en beschikken over accommodaties en boten die volledig zijn aangepast, zodat mensen met een beperking deel kunnen nemen. Het Nationaal MS Fonds werft de deelnemers en financiert het grootste deel van de zeilweekenden.

Muzikaal Intermezzo

In 2021 waren er drie muzikale intermezzo's voor de bewoners van Nieuw Unicum. Omdat mensen met MS in de gevorderde fase vaak niet meer in staat zijn om buiten Nieuw Unicum evenementen te bezoeken, stellen we hen in staat om muzikale optredens in Nieuw Unicum bij te wonen.

MS-Kinderkampen

Het belang van de MS-Kinderkampen is onmiskenbaar. Het hebben van een ouder, broer of zus met MS brengt al veel zorgen met zich mee. Denk aan de angst dat de ziekte verergert of dat de 'gezonde' ouder het niet meer volhoudt en ouders misschien gaan scheiden. Daar kwam ook nog eens de onzekerheid van de coronapandemie bij. Tijdens de MS-Kinderkampen kunnen kinderen even 'gewoon' kind zijn en plezier maken. Daarnaast vinden ze herkenning en steun bij elkaar.

In het voorjaar 2021 organiseerden we – vanwege de toen geldende coronamaatregelen - voor de jongste kinderen online ontmoetingen. We deden spelletjes en kookten samen. Het was leuk om contact te hebben met de kinderen en ze even afleiding te bieden, maar het haalde het niet bij onze live weekenden.

In het najaar 2021 was er gelukkig wel ruimte om twee kinderkampen te organiseren. Daar was ook veel behoefte aan, merkten we.

Online trainingsvideo's

In 2021 zijn we gestart met het ontwikkelen van twee nieuwe trainingsvideo's: MS en Cognitie en MS en blaas- en darmproblemen. In 2022 worden deze nieuwe trainingsvideo's gelanceerd. In 2021 zijn de video's in ons online trainingscentrum 6.582 keer gevolgd.

Het aantal views van de trainingsvideo's in 2021:

- MS en mindset: 527 views
- MS en intimiteit: 330 views
- MS en voeding: 646 views
- MS en acceptatie: 2.000 views
- MS en werk: 603 views
- MS en bewegen: 2.200 views
- MS en weerstand: 312 views
- MS en pijn: 211 views
- MS en solliciteren: MS 166 views

'Jonge mantelzorgers krijgen thuis vaak best veel op hun bord. Tijdens de kinderkampen krijgen ze alle ruimte om ervaringen uit te wisselen, emoties te delen én om te ontspannen'. Ook dit jaar werd alles uit de kast gehaald om de kinderen een onvergetelijk weekend te bezorgen. Ze hebben zich onder andere uitgeleefd op een opblaasbare stormbaan, gedanst tijdens de feestavond.

Samen een taart bakken, tafeltennissen, weerwolven en een boswandeling maakten het feest compleet. Tijdens groeps-gesprekken konden kinderen hun verdriet delen in een veilige omgeving waar iedereen elkaar begrijpt, dat was fijn.'

Roel Petter, Projectleider MS-Kinderkampen

Verbetering kwaliteit van zorg.

Ook in 2021 zetten we ons in voor een beter leven van mensen met MS, nu en in de toekomst. Om de kwaliteit van MS-zorg te verbeteren, financieren we projecten waarmee professionals hun kennis over MS kunnen vergroten.

MS Zorg op Afstand

MS Expertisecentrum Nieuw Unicum heeft voor mensen met MS de e-health tool MS Zorg op Afstand ontwikkeld. Met deze tool kan de MS-verpleegkundige via een online videoverbinding de MS-patiënt beter monitoren en op tijd de juiste hulp inschakelen.

MS-fellowships MS Centrum Amsterdam

MS-fellows zijn jonge neurologen, die zich verder willen specialiseren in de zorg voor mensen met MS.

In de periode 2019-2021 heeft het Nationaal MS Fonds de MS-fellowships van Eva Strijbis en Zoé van Kempen mogelijk gemaakt, elk voor 0,5 FTE gedurende een periode van 2 jaar. In 2021 is besloten om dit voor beide MS-fellows te verlengen met een periode van 2 jaar. Dit betekent dat ze beiden tot en met 2023 zullen blijven meedraaien met het MS-neurologen team van het MS Centrum Amsterdam. Hierdoor komen ze intensief in

aanraking met alle aspecten van de zorg voor mensen met MS, zoals het stellen van de diagnose, waaronder het beoordelen van MRI-scans en de mogelijkheden en bijwerkingen van behandelingen voor mensen met MS. Door de stijgende complexiteit van de diagnostiek en behandeling van MS, is specifieke ervaring noodzakelijk voor het waarborgen van een goede kwaliteit van zorg aan mensen met MS.

Door deze ondersteuning vanuit het Nationaal MS Fonds wordt het aantal in MS-gespecialiseerde neurologen verhoogd en daarmee de kwaliteit van de MS-zorg in Nederland verbeterd.

Opleiding MS-zorgprofessional

De opleiding tot MS-zorgprofessional is bedoeld voor verpleegkundigen, verpleegkundig specialisten en physician assistants werkzaam bij mensen met MS in de wijkverpleging, revalidatiecentra, woonzorg/verpleeginstelling, polikliniek of afdeling in het ziekenhuis met een geldige BIG registratie.

Deze vakgerichte en gespecialiseerde opleiding tot MS-zorgprofessional is ontwikkeld vanuit de praktijk rondom de zorg en behandelmogelijkheden van een MS-patiënt en heeft als doel het vergroten van vakkennis die toegespitst is op MS. Het is een opleiding van een jaar en bestaat uit tien verschillende modules. Binnen de opleiding staat de kennis over de verpleegkundige, medische en multidisciplinaire behandelmogelijkheden van MS centraal, waarbij de lessen worden verzorgd door verschillende in MS gespecialiseerde disciplines zoals neurologen, een revalidatiearts, een oogarts, MS-verpleegkundigen, ervaringsdeskundigen en andere hulpverleners die vanuit de multidisciplinaire benadering hun inbreng hebben.

De opleiding wordt afgesloten met een internationaal examen, georganiseerd door de Multiple Sclerosis Nurses International Certification Board (MSNICB). Bij het behalen van dit examen ontvangt de deelnemer een internationaal certificaat en mogen verpleegkundigen de titel Multiple Sclerosis Certified Nurse voeren.

MS-Loket

MS kan veel vragen en onzekerheden oproepen. Niet alleen bij mensen met MS zelf, maar ook bij mensen in hun omgeving. De behandelaar is altijd het eerste aanspreekpunt. Maar vragen over MS kunnen heel divers zijn. Het MS-loket biedt via een telefonische dienst een centrale plek die ervoor zorgt dat mensen met MS en hun naasten op een laagdrempelige manier antwoord kunnen krijgen op hun vragen over leven met MS. Bijvoorbeeld over slaapproblemen, het omgaan met beperkingen of behandelmogelijkheden. Door het MS-loket zelf worden geen vragen beantwoord, maar het biedt in feite een persoonlijke routeplanner naar de juiste plek voor antwoord. Afhankelijk van de hulpvraag wordt de beller in contact gebracht met een ervaringsdeskundige of een MS-verpleegkundige. Deze mogelijkheid van snel persoonlijk contact met een deskundige is juist bij een ingrijpende ziekte als MS erg prettig. MS-Loket wordt financieel mogelijk gemaakt door het Nationaal MS Fonds.

Mantelzorgprogramma: zorg voor de mantelzorg

De karakteristieke kenmerken van MS, zoals het progressieve karakter, het grillige en onvoorspelbare verloop, de aanwezigheid van cognitieve problematiek en het feit dat het mensen treft in de bloei van hun leven, maken de mantelzorg voor mensen met MS uitzonderlijk zwaar.

Nieuw Unicum heeft een mantelzorgtraining voor partners en naasten van mensen met MS ontwikkeld. Deze biedt ondersteuning, voorlichting en handvatten om de draagkracht van de mantelzorger te vergroten. Het doel van de training is om de kwaliteit van leven van zowel de mantelzorger als degene met MS te verbeteren. Een goed geïnformeerde en toegeruste mantelzorger zal zijn of haar rol beter en langer kunnen vervullen. Daarnaast is het doel om het gevoel van belasting van de partner/naaste te verminderen en hiermee de draagkracht te vergroten.

In 2021 financierde het Nationaal MS Fonds de uitrol van deze training voor 36 partners van mensen met MS en 6 mantelzorgers. We onderzoeken de mogelijkheid om de training verder uit te breiden van partners naar andere mantelzorgers zoals familieleden, burens of vrienden.

MS@Work Awards

Helaas is het voor 70 tot 80% van de mensen met MS lastig om na de diagnose hun werk te behouden. Het verliezen van werk betekent vaak een toename van hun MS-klachten, sociale afzondering en het gevoel van niet meer van waarde te zijn voor de maatschappij. Met de MS@Work Awards wil het Nationaal MS Fonds werkgevers inspireren om mensen met MS te ondersteunen, zodat zij zo lang mogelijk kunnen blijven werken en hun kennis en ervaring behouden blijft voor het bedrijf.

In 2021 nomineerden 30 werknemers met MS hun werkgever voor de MS@Work Award. Uit deze genomineerde bedrijven kozen publiek en vakjury Thermo Fisher Scientific uit Bleiswijk tot winnaar. Voor Jan van Uitert kwam de nominatie voor zijn leidinggevende Jan Willem Bos, recht uit zijn hart. Dankzij de inspanningen van zijn werkgever kan Jan, ondanks MS, blijven werken.

Gecertificeerde ziekenhuizen

Het Nationaal MS Fonds zet zich in voor een betere kwaliteit van zorg. Om deze reden hebben we het Vlinderkeurmerk ingevoerd. Ziekenhuizen die goede zorg verlenen aan mensen met MS komen in aanmerking voor dit keurmerk. Ze moeten wel voldoen aan een aantal criteria. Zo moet het ziekenhuis een team van minimaal twee neurologen gespecialiseerd in MS en twee MS-verpleegkundigen hebben. En moeten behandelaars hun kennis regelmatig updaten.

Ziekenhuizen met Vlinderkeurmerk:

- Albert Schweitzer Ziekenhuis in Dordrecht
- Alrijne Ziekenhuis in Leiden
- Canisius Wilhelmina Ziekenhuis in Nijmegen
- Elisabeth-TweeSteden Ziekenhuis in Tilburg
- Groene Hart Ziekenhuis in Gouda
- Isala MS-centrum in Meppel
- Jeroen Bosch Ziekenhuis in Den Bosch
- Medisch Centrum Leeuwarden in Leeuwarden
- Noordwest Ziekenhuisgroep in Alkmaar
- Orbis Medisch Centrum in Sittard
- St. Antonius Ziekenhuis in Nieuwegein
- Woonzorgcentrum Nieuw Unicum in Zandvoort
- Ziekenhuis Rivierenland in Tiel

em

The
S

Voorlichting en ervaringen delen.

Het Nationaal MS Fonds zorgt voor betrouwbare en begrijpelijke informatie over MS. Dat doen we via onze website, social mediakanalen, ons magazine MS Leeft en de Nationale MS Dag. Naast het delen van informatie vinden we het belangrijk om mensen te inspireren met ervaringsverhalen van mensen met MS. Dit zorgt voor herkenning en erkenning. Het kan nieuwe inzichten geven en dat kan waardevol zijn voor andere mensen met MS.

Website

In 2021 steeg het aantal bezoekers van onze website met 4% en opzichte van 2020. In totaal bezochten 212.984 bezoekers onze website. Op alle pagina's binnen de website is er een SEO-optimalisatie doorgevoerd, om de vindbaarheid van de relevante pagina's voor de bezoekers te vergroten. De website statistieken worden maandelijks bekeken en continue verbeterd.

Ook gaat er veel aandacht uit naar het up-to-date houden van de informatie op onze website.

Interactie met de doelgroep

Ons social media beleid is erop gericht om mensen met MS, hun naasten en de Nederlandse maatschappij te informeren en ondersteunen. Wij plaatsen met regelmaat berichten waarmee we mensen informeren over de laatste stand van zaken op het gebied van de wetenschappelijk onderzoeken die we financieren. We geven mensen inzichten om het leven met MS en daarbij behorende klachten op een positieve manier te beïnvloeden. Ook roepen we mensen op om deel te nemen aan onze coachingsprojecten, onderzoeken, enquêtes en evenementen.

MS Leeft

In 2021 hebben we vier magazines uitgebracht. De magazines staan vol met verhalen van mensen met MS en hun naasten, artikelen over onderzoeken naar MS en allerlei initiatieven om mensen met MS te helpen. MS Leeft wordt verspreid onder zo'n 27.000 belangstellenden. De digitale versie wordt uitgestuurd naar zo'n 12.000 mensen.

Nationale MS Dag

Na de online editie van 2020, kon de Nationale MS Dag op 7 november 2021 gelukkig weer live doorgaan. Daarnaast werd een aantal sessies live gestreamd. Zo'n 575 deelnemers lieten zich in het NBC Congrescentrum in Nieuwegein of online informeren over de laatste ontwikkelingen op het gebied van MS. Mensen konden uit verschillende onderwerpen kiezen. Per online sessie waren er gemiddeld tussen de 120 en 250 bezoekers per sessie ingelogd. Op het informatieplein maakten bezoekers kennis met producten en diensten. En gezellige zitjes nodigden uit om onder het genot van een kop koffie of een broodje bij te praten met bekenden en ervaringen uit te wisselen.

Na afloop van de informatiesessies brachten Ben Cramer en zijn dochter Shanna het nummer 'Mijn dochter, ik wil even met je praten' ten gehore. Ben schreef dit nummer speciaal voor Shanna die MS heeft.

MpowerS connect

Voor jongeren met MS spelen specifieke thema's en vragen rondom carrière, relatie, studie en kindwens een grote rol. Speciaal voor deze doelgroep heeft het Nationaal MS Fonds het programma MpowerS ontwikkeld waarmee we jonge mensen met MS willen inspireren en ondersteunen in hun leven met MS. Tijdens de Nationale MS Dag werd voor het eerst een MpowerS connect event georganiseerd. Dit bestond uit een inspirerend programma vol lezingen, workshops en stand-up comedy. In totaal hebben zo'n 80 jongeren deelgenomen.

**De Nationale MS Dag
werd door bezoekers
gemiddeld met
een 7,9 gewaardeerd!**

Totale inkomsten.

€ 3.395.489,-

€ 1.065.462,- Collecte

€ 2.040.585,- Donaties en giften

€ 116.328,- Nalatenschappen

€ 156.994,- Sponsoring

€ -9.960,- Baten van subsidies van overheden

€ 6.962,- Baten van loterij organisaties

€ 73,- Verkoop artikelen en goederen

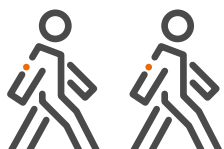
€ 19.045,- Levering diensten

Dank u wel!

Alleen samen kunnen wij werken aan onze droom: een toekomst zonder MS. We zijn onze donateurs, vrijwilligers, collectecoördinatoren, collectanten en sponsors dan ook ontzettend dankbaar voor hun onmisbare inzet en steun in 2021.

Fondsenw en commu in 2021.

MS Motion.

Totale opbrengst van 2 fysieke edities en 1 virtuele editie

€ 150.535,-

966 deelnemers

ervring nicatie

Opbrengst collecte.

Totale opbrengst € 1.065.462,-

↑ 27%

stijging t.o.v.

het coronajaar 2020

6.412	collectanten
588	collectecoördinatoren
179	assistenten
2.695	digitale collectanten

Een greep uit de middelen die zijn ingezet:

€ 680.499,-	traditionele collectebus
€ 114.810,-	via collecte QR-code
€ 107.228,-	via mobiel collecteren
€ 57.257,-	via Goede Doelen Weken
€ 15.595,-	via de QR-code op flyers
€ 90.073,-	via overige kanalen

Social media.

	9.182 volgers	↑ 7%
	2.618 volgers	gelijk gebleven
	2.573 volgers	↑ 21%
	1.251 volgers	↑ 47%
	528 volgers	↑ 31%

Besteed aan doelstellingen

€ 3.585.943,-

Fondsenwerving.

De totale inkomsten waren in 2021 hoger dan in 2020. Een mooi resultaat, want zo kunnen we nog meer betekenen voor mensen met MS. Donateurs bleven ons trouw en ook de collectevrijwilligers hebben er in 2021 zowel digitaal als langs de deuren de schouders onder gezet.

Collecte

De organisatie van de collecte was dit jaar een dubbele uitdaging. De coronapandemie maakte dat vrijwilligers nog voorzichtig waren, maar ook het feit dat we voor het eerst in juni gingen collecteren was van invloed. In een half jaar tijd moesten we van a tot z alweer een nieuwe collecteweek organiseren, waardoor we minder tijd hadden om nieuwe collectanten te werven. Gelukkig hebben we veel geleerd van de coronacollecte in november 2020 en konden we voldoende onlinemiddelen aanbieden, waardoor er voor veel vrijwilligers een passende manier was om mee te doen. We hebben in 2021 27% meer opgehaald dan in 2020. Hiermee zitten we weer op het inkomstenniveau van voor de coronapandemie.

We bedanken alle vrijwilligers die de collecteweek tot een succes maakten voor hun tomeloze en creatieve inzet!

De cijfers op een rij:

We collecteerden in **298** gemeenten

Er gingen **6.412** collectanten langs de deuren

Er waren **2.695** digitale collectanten

Er waren **220** mobile only collectanten

En **27** collectanten gingen met een kartonnen collectebus met QR-code op cashless pad

'Mensen moeten nog een beetje wennen aan het collecteren via een QR-code, maar ik heb er toch 277 euro mee opgehaald. Een mooie aanvulling op de ruim 700 euro die in de normale collectebus werd gedaan.'

Cees Poel (79), collectant

MS Motion

We begonnen in mei met een virtuele editie van MS Motion en waren maar wat blij dat er versoepelingen kwamen en we ook nog twee edities op locatie konden organiseren. In 2021 haalden we in totaal € 150.535,- op.

Een fantastisch bedrag, ondanks het feit dat we nog wel te maken hadden met beperkende maatregelen. Dat merkten we in het aantal aanmeldingen. En op de locaties moesten we werken met meerdere startmomenten om het aantal deelnemers goed te spreiden. We mochten helaas geen publiek op het terrein ontvangen en er was ook geen entertainment.

Toch mocht dat de pret niet drukken. De sfeer was goed, de energie werd door iedereen gevoeld en we hebben memorabele finishmomenten gezien. Veel mensen met MS gingen de sportieve uitdaging aan.

Mensen kunnen zonder problemen deelnemen met een rolstoel, scootmobiel, kindervagen, hulphond, enzovoort. Het is mooi om te zien hoe mensen met MS tijdens MS Motion hun grenzen verleggen en de uitdaging aangaan om 5 of 10 kilometer te lopen.

'We vonden de Virtual Run een fijne ervaring. We konden zelf een mooie route kiezen in de omgeving. Doordat we geen reistijd hadden, was ik van tevoren niet vermoeid. Zo kon ik me richten op ons doel om ieder jaar zo snel mogelijk 10 kilometer te lopen. Mijn vriend had het huis versierd met ballonnen en A-4tjes op het raam. Zo hadden we nog een mooie finish ook!'

Deelnemer Virtual Run

Sterk tegen MS

Gelukkig namen het aantal particuliere acties in 2021 weer iets toe in vergelijking met het jaar ervoor. Waar we voorheen zagen dat mensen vaak deelnamen aan een ander event, bedachten mensen nu zelf leuke, sportieve en creatieve acties. Via de website werden 16 nieuwe sponsoracties aangemaakt. In totaal haalden we met 144 particuliere acties € 50.276,- op.

'Op 22 juni heb ik 220 km gefietst voor het Nationaal MS Fonds. Mijn oma is aan MS overleden en ik wilde graag een steentje bijdragen aan meer onderzoek naar MS. Ik heb 220 km gefietst binnen 7,5 uur en daarmee 2.090 euro opgehaald. Ruim twee keer zoveel dan ik vooraf had gedacht.'

Govert Nieuwenhuys

Care-a-lot voor MS

Sinds November 2020 is het Nationaal MS Fonds aangesloten bij Care-a-Lot, dé goede doelen loterij voor gezondheidsfondsen. Deelnemers maken kans op mooie prijzen en steunen maandelijks het Nationaal MS Fonds. In 2021 ontvingen we € 6.268,-.

**CARE
ALOT**

MS Lichtberichten

Om mensen met MS een hart onder de riem te steken én geld op te halen voor onderzoek naar MS, hebben we MS Lichtberichten in het leven geroepen. Met deze actie konden mensen een lichtbericht doneren voor een naaste met MS of voor alle mensen met MS. Na een donatie werd het lichtbericht verstuurd en verscheen er een lichtje op een digitale kaart van Nederland. De campagne leverde nog niet de verwachte fondsen op, maar kreeg wel veel waardering en publiciteit. In 2022 gaan we op basis van de ervaringen in 2021 de campagne doorontwikkelen.

Maricha Kroeske was het gezicht van deze campagne en weet als geen ander hoe een spontaan bericht van iemand het verschil maakt. 'Veel mensen weten niet wat het is om chronisch ziek te zijn. Sinds ik tien jaar geleden de diagnose MS kreeg is mijn leven totaal veranderd en zie ik veel minder mensen. Een spontaan bakje koffie, gezellig weg met vrienden, sporten... het is allemaal niet meer vanzelfsprekend. Een hartverwarmend berichtje betekent, zeker in coronatijd, voor mij zoveel en kan mijn hele dag goedmaken.'

Dank voor alle lieve,
krachtgevende reacties op
het filmpje en alle MS
Lichtberichten. Ze doen mij goed
en ik lees ze allemaal!
- Maricha

Particuliere fondsenwerving

In 2021 verstuurden we aan onze donateurs diverse direct mailings om fondsen te werven voor méér onderzoek naar oplossingen voor MS en een betere kwaliteit van leven voor mensen met MS. De respons hierop was goed. Daarnaast zijn we in oktober gestart met het actief werven van vaste (nieuwe) donateurs om de daling in structurele inkomsten te keren. Langzaam maar zeker buigen we de dalende trend in structurele inkomsten zo om.

In 2021 zijn meer mensen ons werk gaan steunen via een periodieke schenking. Ook in 2022 blijven we mensen informeren over de mogelijkheden van schenken met belastingvoordeel.

Ook konden we weer rekenen op de steun van verschillende bedrijven. Zo doneerde Washin7 € 6.000,- aan het Nationaal MS Fonds in het kader van hun 10-jarige jubileumfeest.

We zijn dankbaar voor alle giften die we via donateurs en bedrijven mogen ontvangen. Het Nationaal MS Fonds ontvangt geen subsidies en is volledig afhankelijk van deze giften.

**'Ik wil met mijn
nalatenschap
baanbrekend
onderzoek naar
oplossingen voor MS
mogelijk maken.'**
Edo Edens

Nalatenschappen

Nalatenschappen zijn een belangrijke bron van inkomsten voor het Nationaal MS Fonds. In 2020 waren deze inkomsten met € 960.917,- ongekend hoog. Dit was te danken aan twee grote nalatenschappen waarbij het Nationaal MS Fonds enig erfgenaam was. In 2021 hadden we de inkomsten uit nalatenschappen daarom een stuk lager begroot op € 200.000,-. De inkomsten uit nalatenschappen bedroegen in 2021 € 116.328.

De publiekscampagne Toegift.nl liep in 2021 door. Het Nationaal MS Fonds is een van de bijna 90 goede doelen die is aangesloten bij dit initiatief. Samen roepen we mensen op hun wensen ten aanzien van hun nalatenschap met familie en vrienden te delen.

toegift.nl

Communicatie.

Met onze communicatiemiddelen willen we laten zien wat de impact van MS is op het dagelijks leven. We geven MS letterlijk een gezicht door de verhalen van mensen met MS te vertellen.

Face it. MS is zenuwslopend

Op Wereld MS Dag lanceerden we onze bewustwordingscampagne 'Face It'. Deze campagne geeft de ziekte MS letterlijk een gezicht en roept de doelgroep op om de ernst van de ziekte onder ogen te komen. We vertellen over de ziekte en maken heel concreet wat MS is, wat de ziekte met mensen doet en dat het ziektebeeld van iedere patiënt anders is. Want als mensen begrijpen wat MS is en wat de impact op levens kan zijn is er meer begrip voor mensen met MS en zijn ze ook sneller bereid om in actie te komen.

In de campagne, die kosteloos ontwikkeld is door contentmarketingbureau LVB, staan de verhalen van vijf mensen met MS

centraal. Omdat MS zoveel gezichten heeft, vormen de gezichten van deze vijf mensen samen het campagnebeeld. Met de campagne heeft LVB verschillende prijzen gewonnen waaronder een bronzen award in de categorie Best Use of Content Within Media Relations bij de CMA 2021.

Het bereik van de campagne overtrof al onze verwachtingen:

- 10.000.000** mensen bereikt online en via social media
- 2.217.000** advertentieweergaven op social media
- 18.000** kliks naar de website
- 197.500** vertoningen op YouTube

En veel gratis publiciteit zoals een artikel op Linda.nl, Ad.nl, vrouw.nl en in het Brabants Dagblad.

'Bij LVB werken we voor diverse instanties en bedrijven. We wilden ook iets doen wat maatschappelijk belang heeft. Mijn vrouw Carlien heeft MS en de vrouw van mijn collega Ferdi ook, dus besloot ik aan mijn baas voor te leggen of wij iets konden betekenen voor het Nationaal MS Fonds. Onze betrokkenheid is authentiek.'
Elwin Wientjes, online marketingadviseur LVB

**Omdat MS zoveel
gezichten heeft,
vormen de gezichten
van deze vijf
mensen samen het
campagnebeeld.**

Ambassadeur Victor Abeln

Ambassadeurs

In 2021 was er een actieve rol weggelegd voor barman Victor Abeln van het datingprogramma First Dates. De toenmalige vriendin van Victor kreeg in 2020 de diagnose MS. Om die reden werkte Victor mee aan een video waarin hij mensen opriep om collectant te worden voor het Nationaal MS Fonds.

Ambassadeurs zijn van onschatbare waarde voor het Nationaal MS Fonds. Zij hebben allemaal een persoonlijke motivatie om zich voor ons in te zetten en dragen ons werk een warm hart toe. Met hun naamsbekendheid en netwerk openen ze deuren die anders gesloten zouden blijven voor ons.

Daarnaast was er een rol weggelegd voor Ben en Shanna Cramer. Ben schreef speciaal voor zijn dochter een lied. Het gaat over de dingen die hij vroeger al tegen haar zei: 'je weet niet hoe het leven er voor je uit gaat zien'. En inderdaad wist Shanna toen nog niet dat zij zelf getroffen zou worden door MS. Het verhaal van Ben en Shanna werd geplaatst in Privé, ze traden op bij Tijd voor MAX en ze zongen het lied samen op de Nationale MS Dag.

Vooruitblik 2022.

2022 is het eerste jaar van onze nieuwe beleidsperiode. Nog altijd is MS niet te genezen en heeft de ziekte een enorme impact op het leven van mensen. Maar het leven stopt niet met MS. Sterker; wij halen ook de komende beleidsperiode alles uit de kast om het leven met MS in vol ornaat te kunnen ervaren.

Door te focussen op de mogelijkheden, het plezier en de zingeving. Samen staan we naast, achter, en voor iedereen die met MS te maken krijgt. Samen maken we namelijk het verschil. In onderzoeken, maar ook zeker in een betere kwaliteit van leven en zorg. Dat doen we met aandacht, met praktische handvatten en concrete oplossingen, mogelijkheden en kansen. Met grip op de ziekte, heldere informatie en het verleggen van grenzen. Samen zien we kansen, stropen we de mouwen op en maken we impact. Wij komen in actie, pakken het aan en verbeteren het leven in alle opties. Zo strijden wij tegen MS. Samen op naar een beter, mooier en zinvoller leven voor iedereen.

Dat betekent voor 2022 concreet:

Onderzoek

In 2022 starten – met steun van het Nationaal MS Fonds – twee belangrijke fundamentele onderzoeken die de oorzaken en oplossingen voor MS dichterbij brengen. Daarnaast steunen we onderzoeken die de kwaliteit van leven van mensen met MS kunnen verbeteren en/of bijdragen aan een verbetering van de kwaliteit van zorg van mensen met MS.

Beter leven met MS

We blijven mensen met MS stimuleren om de regie over hun ziekte in eigen hand te nemen, zodat ze meer grip op de ziekte ervaren. We richten ons daarbij op zelfredzaamheid, een positieve (Can Do) mentaliteit, een gezonde leefstijl en we maken ons sterk voor goede zorg. We gaan door met ons in 2021 gelanceerde MS Leefstijlprogramma 'Leef! met MS' waar een grootschalig onderzoek aan gekoppeld is dat wordt uitgevoerd door het MS Centrum Amsterdam van het Amsterdam UMC.

**Het Nationaal MS Fonds
Maakt Sterker!**

We organiseren patiëntenactiviteiten en willen de draagkracht van mantelzorgers vergroten met speciale aandacht voor de uitdagingen die mantelzorgers tegenkomen op hun weg. Door middel van voorlichting en speciale mantelzorgtrainingen ondersteunen we partners, kinderen maar ook vrienden en burens bij hun bijzondere rol. We organiseren in 2022 bijvoorbeeld vier MS-Kinderkampen voor kinderen van een ouder met MS en 42 mantelzorgtrainingen. Vergroten van veerkracht, voorlichting en praktische ondersteuning staat centraal.

Bewustwording

Wij willen dat mensen met MS toegang hebben tot eerlijke en actuele informatie, zodat ze in staat zijn betere keuzes te maken voor hun leven met MS en meer grip ervaren op hun ziekte. De samenleving weet wat MS is en hoeveel impact MS op het leven heeft. Er is begrip voor mensen met MS. Onze website en social mediakanalen spelen hierin een steeds belangrijker rol. Maar ook onze Face-It campagne, die we in 2022 doorzetten.

Fondsenwerving

Via nieuwe manieren van fondsenwerving willen we jongere doelgroepen structureel aan ons gaan binden. We gaan aan de slag met het actief werven van inkomsten uit nalatenschappen en speciale Major Donor programma's ontwikkelen. We gaan werken aan strategische partnerships met de zakelijke markt en via het uitwisselen van kennis, ervaring en netwerken de banden versterken. Daarnaast gaan we – samen met andere organisaties – op zoek naar een vervangend betaalmiddel voor de verdwijnende acceptgirokaart.

Samenwerking

We zijn ervan overtuigd dat het bundelen van krachten, zowel nationaal als internationaal, maakt dat we sneller tot nieuwe inzichten, oplossingen en betere behandelingen voor mensen met MS kunnen komen. Daarom blijven we ook in 2022 inzetten op samenwerking. En betrekken we mensen met MS, hun mantelzorgers en zorgprofessionals zoveel mogelijk. We luisteren naar hun ervaringen, gaan na waar hun behoeften en wensen liggen én we laten hen aan het woord.

Onze nieuwe beleidsvisie biedt ons kansen om gefocust aan de slag te gaan. We hebben voor deze beleidsperiode concrete doelen geformuleerd en hebben zin om onze schouders eronder te zetten. Natuurlijk kunnen we dit niet zonder de steun van onze vrijwilligers, donateurs, partners, collectanten en de gedrevenheid van onze medische professionals en onderzoekers.

Beleidsplan

2022-2026.

Doelen.

Wetenschappelijk onderzoek

Naar de oorzaak van en de oplossing voor MS en naar een betere kwaliteit van leven en zorg

Onderzoekers weten steeds meer over MS, maar nog niet waardoor MS wordt veroorzaakt en hoe het ontstaat. Mensen met MS leven iedere dag in onzekerheid. Onzekerheid over het beloop van de ziekte, maar ook wat het betekent voor je toekomst. Als we vooruitgang willen boeken in de strijd tegen MS dan is het cruciaal dat wij investeren in innovatieve wetenschappelijke onderzoeken.

Beter leven met MS

Door de kwaliteit van leven en de kwaliteit van zorg te bevorderen

We stimuleren mensen met MS om de regie over hun ziekte in eigen hand te nemen, zodat ze meer grip op de ziekte ervaren. We richten ons daarbij op zelfredzaamheid, een positieve (Can Do) mentaliteit, een gezonde leefstijl en we maken ons sterk voor goede zorg. Hiervoor financieren we onderzoeken en projecten, ontwikkelen we programma's en tools.

Bewustwording

Bij mensen met MS en de samenleving

Wij willen bereiken dat mensen met MS toegang hebben tot eerlijke en actuele informatie, zodat ze in staat zijn betere keuzes te maken voor hun leven met MS en meer grip ervaren op hun ziekte. Dit doen we samen met het zorgveld, patiëntenorganisaties en andere voorlichtingsinitiatieven. Ook willen we bereiken dat de samenleving weet wat MS is en hoeveel impact MS op het leven heeft.

We bereiken onze doelen

door te focussen op:

- 1 **Wetenschappelijk onderzoek**
- 2 **Betere kwaliteit van zorg**
- 3 **Positieve gezondheid**
- 4 **MS en Familie**
- 5 **Bewustwording**

Missie.

**Onze droom: een toekomst zonder MS.
Tot die tijd zijn we er voor alle mensen
die nú met MS leven en hun naasten,
met als doel het continu verbeteren van
de kwaliteit van leven en kwaliteit van zorg.**

Bereikt in 2026.

Wetenschappelijk onderzoek

- ✓ 50% van de middelen doelbesteding besteed aan wetenschappelijk onderzoek.
- ✓ Voor alle mensen met MS een behandeling op maat.
- ✓ Meer inzicht in het ontstaan en de oorzaak van MS.

Beter leven met MS

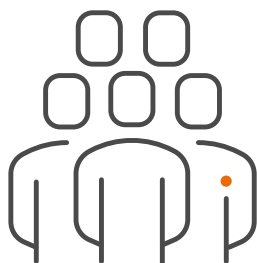
- ✓ MS-Leefstijlprogramma via de basisverzekering toegankelijk.
- ✓ Heldere informatie voor mensen die net de diagnose MS hebben gekregen.

Bewustwording

- ✓ Informatieplatform: ms.nl online.
- ✓ De Nederlandse samenleving weet wat MS is en kent de impact ervan.

Marketing, communicatie en fondsenwerving

- ✓ 40% groei in fondsenwerving.
- ✓ De Nederlandse samenleving weet wie het Nationaal MS Fonds is en waar het voor staat.

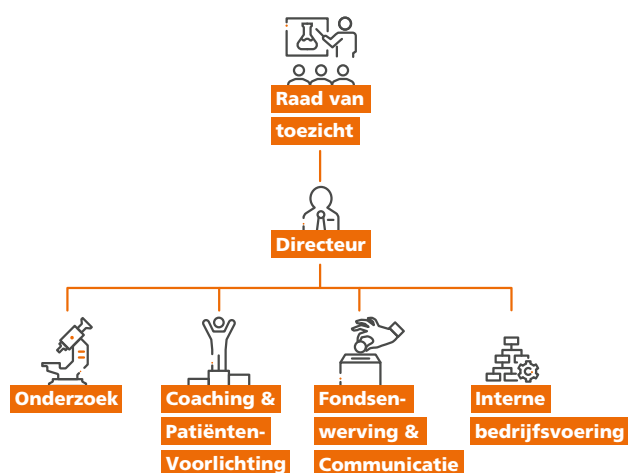

Met elkaar.

We kunnen dit alleen met elkaar. Daarom roepen we donateurs, collectanten, actievoerders en iedereen die mensen met MS een warm hart toedraagt op om in actie te komen. Ga naar nationaalmsfonds.nl/help-mee.

Onze organisatie.

Het Nationaal MS Fonds is een groeiende organisatie die wordt bestuurd door één directeur-bestuurder. Deze geeft leiding aan de organisatie en draagt de eindverantwoordelijkheid voor het beleid. De directeur-bestuurder legt verantwoording af aan een onafhankelijke Raad van Toezicht.

Organigram 2021

Medewerkers

In 2021 werkten in totaal 15 medewerkers bij het Nationaal MS Fonds (11 FTE). Zij worden ondersteund door een flexibele schil van professionals, bijvoorbeeld voor de organisatie van de Nationale MS Dag of bij het opzetten van nieuwe activiteiten. Daarnaast werken we met vrijwilligers die – vanuit hun expertise – het Nationaal MS Fonds verder helpen in de ontwikkeling van het fonds en die helpen bij de organisatie van evenementen.

Vanwege de coronapandemie en uit zorg voor onze medewerkers en vrijwilligers werd er zoveel mogelijk vanuit huis gewerkt. Voor het thuiswerken konden materialen van kantoor in bruikleen worden meegenomen.

En omdat het thuiswerken vaak gepaard ging met zorgtaken thuis, stelden we ons flexibel op. Via online meetings en online activiteiten hielden we zo goed als mogelijk contact en gelukkig konden we elkaar in verschillende shifts ook regelmatig op kantoor ontmoeten. Voor de toekomst zal deze hybride vorm van werken, deels thuis en deels op kantoor, worden voortgezet. In 2022 worden hier richtlijnen voor ontwikkeld.

Groei en ontwikkeling

In 2021 hebben onze nieuwe collega's een DISC training gedaan. Aan de hand van de DISC methode kijken we naar ieders voorkeursstijlen, sterke kanten, communicatie en groeimogelijkheden. Een collega rondde de opleiding Communicatieadviseur C af. Daarnaast volgden diverse collega's cursussen en workshops via de brancheorganisatie Goede Doelen Nederland.

Vrijwilligers

Het Nationaal MS Fonds krijgt hulp van veel trouwe vrijwilligers. Zij zetten zich bijvoorbeeld in tijdens onze evenementen, helpen op kantoor bij het voorbereiden van de collecte, denken op strategisch niveau mee over de toekomst van het Nationaal MS Fonds en helpen bij de administratie van projecten zoals het Leefstijlprogramma Leef! met MS. We zijn enorm blij met de betrokkenheid van deze mensen die zich belangeloos voor ons inzetten.

VERA:
**‘Mensen
denken vaak
ten onrechte
dat mijn levens-
verwachting
anders is
door MS’**

**Face
it**

In 2021 hielpen 7.179 vrijwilligers ons om de collecte tot een succes te maken. Gelukkig voelden iets meer mensen dan in 2020 zich weer zeker genoeg om – ondanks corona – langs de deuren te gaan of digitaal in actie te komen.

Sinds september 2020 is een vrijwilligers-coördinator aan de slag met het actief werven, begeleiden en behouden van vrijwilligers. Dat heeft tot mooie en waardevolle contacten geleid waarvan alle collega's in het team de vruchten plukken. Er wordt goed gekeken naar de expertise en passie van de vrijwilligers en daar worden werkzaamheden bij gezocht.

Arbeidsvoorwaarden en beloning

Het Nationaal MS Fonds is gevestigd in Rotterdam en krijgt geen subsidie van de overheid. Wij zijn ervan overtuigd dat we met de inzet van goed gekwalificeerd personeel groei en continuïteit kunnen realiseren. Als kleine maar groeiende organisatie vragen we soms iets extra's van onze medewerkers, met zijn allen helpen tijdens evenementen in het weekend bijvoorbeeld. Het is mooi te zien dat we nooit tevergeefs een beroep doen en we er met elkaar enthousiast de schouders onder zetten.

Het Nationaal MS Fonds heeft een eigen arbeidsovereenkomst en personeelsreglement. Hierin zijn zaken vastgelegd als het salaris, personeels- en wettelijke regelingen. Naast het salaris ontvangen medewerkers 8% vakantiegeld, een tegemoetkoming in de reiskosten en wij bieden opleidingsmogelijkheden. Jaarlijks is er een prestatie management cyclus van startgesprekken, het vaststellen van jaardoelstellingen en het monitoren en evalueren van de jaardoelstellingen. Vrijwilligers krijgen – indien gewenst – de reis- en verblijfskosten die zij maken vergoed. Voor alle vrijwilligers zijn de benodigde verzekeringen afgesloten. Een enkele vrijwilliger ontvangt een vrijwilligersvergoeding.

Directiebeloning

Het bezoldigingsbeleid van de directeur staat omschreven op pagina 52 in het hoofdstuk Bestuur en Governance.

Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen

Het Nationaal MS Fonds levert een bijdrage aan de gezondheid in Nederland en daarom is er binnen onze organisatie ook aandacht voor maatschappelijk verantwoord ondernemen en duurzaamheid. We vinden het belangrijk om aandacht te hebben voor de mensen die ons werk steunen, maar ook voor de medewerkers en samenwerkingspartners. Daarnaast hebben we aandacht voor het milieu. Het is onze doelstelling om het energie-, water- en papiergebruik zo laag mogelijk te houden. We werken met één centrale duurzame printer, scheiden ons afval, dringen het papierverbruik terug door digitalisering en kiezen voor FSC gekwalificeerd papier.

Risico's en onzekerheden

We zijn ons bewust van de verantwoordelijkheid die we hebben en besteden veel aandacht aan de manier waarop wij onze middelen werven en besteden. Onze naam en reputatie zijn daar onlosmakelijk aan verbonden.

De kans dat bepaalde risico's en onzekerheden zich voordoen zijn over het algemeen laag te noemen. We zijn aangesloten bij diverse brancheorganisaties en volgen hun procedures en protocollen. We blijven op de hoogte van ontwikkelingen in de markt via congressen en workshops. En de bevoegdheden, regels en procedures voor ons administratieve proces zijn verankerd in de Administratieve Organisatie (AO).

Gedurende het jaar houden wij oog voor de risico's die wij als organisatie lopen. Deze worden besproken met de Raad van Toezicht en de Financiële Audit Commissie. Op basis daarvan wordt het beleid waar nodig bijgesteld en worden passende maatregelen genomen.

De belangrijkste risico's en onzekerheden in 2021 waren:

- Onze inkomsten uit evenementen en de collecte die door corona niet of in aangepaste vorm door konden gaan.
- Het vereenzamen van mensen met MS als gevolg van de coronapandemie.
- Onze ICT. Doordat we meer thuiswerken moesten we onze servercapaciteit aanpassen en onze systemen anders inrichten.

Doelmatigheid

Onze inkomsten moeten zoveel mogelijk worden besteed aan de primaire doelstellingen van het Nationaal MS Fonds: Onderzoek, Coaching en Voorlichting. Aan de hand van drie indicatoren houden wij de doelmatigheid in de gaten:

- Sinds 2020 valt het Nationaal MS Fonds onder de categorie D. In categorie D wordt een doelbesteding als percentage van de totale lasten, gerekend over de afgelopen drie jaar, in elk geval als redelijk beschouwd indien dit percentage minimaal 70% bedraagt. In 2021 is 82,7% van de totale lasten besteed aan de doelstellingen Onderzoek, Coaching en Voorlichting. Over de afgelopen drie jaar bedroeg dit percentage 80,4%. De normstelling is hiermee dus ruimschoots gehaald.
- Het percentage wervingskosten ten opzichte van de geworven baten is in 2021 17,6%, dit is ruim binnen de norm van maximaal 25%. We streven er naar om maximaal 10% van onze totale uitgaven te besteden aan onze algemene overhead: de kosten van beheer en administratie. In 2021 zaten we met 3,6% ruim onder het maximum.

Gedragcodes en protocollen

Het Nationaal MS Fonds is lid van de brancheorganisatie Goede Doelen Nederland. Via Goede Doelen Nederland volgen wij continu de ontwikkelingen op het gebied van wet- en regelgeving. Medewerkers nemen regelmatig deel aan workshops waarin kennis wordt uitgewisseld. Wij conformeren ons aan de gedragscode die zij hebben opgesteld. Hierin staan professioneel gedrag en zorgvuldigheid centraal.

We zijn ook aangesloten bij de Stichting Collecteplan en werken volgens hun collecteprotocol bij de uitvoering van onze collecte.

Integriteitsbeleid

Integriteit staat binnen onze organisatie hoog in het vaandel. Wij hebben voor zowel onze betaalde medewerkers als onze vrijwilligers integriteitsbeleid ontwikkeld. Samen zijn we verantwoordelijk voor het naleven van dit beleid. Zo hebben we afspraken over goede omgangsvormen en doen we er alles aan om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen. Zo willen we misstanden en onregelmatigheden binnen onze organisatie voorkomen. Doet zich onverhoopt toch een geval voor, dan zullen wij zorgvuldig handelen en verantwoording afleggen. Het vermoeden van een misstand kan worden gemeld langs de weg van een interne procedure (bij de interne vertrouwenspersoon, de directeur of de voorzitter van de Raad van Toezicht), waarbij een oplossing wordt gezocht binnen de organisatie. Ook bestaat er de mogelijkheid tot het doen van een externe melding bij het meldpunt Goede Doelen/Partos. Op dit gebied volgen we de ontwikkelingen via Goede Doelen Nederland. In 2021 hebben we geen meldingen met betrekking tot integriteit gehad.

Wij hebben onze kernwaarden geïntegreerd in het prestatie management systeem en per kwartaal komen in coachingssessies met medewerkers gedrag en integriteit aan bod. Onze gedragscode en integriteitsbeleid wordt gepubliceerd op onze website.

De Samenwerkende Gezondheidsfondsen (SGF):

Wij werken conform de Algemene Verordening Gegevensbescherming en maken gebruik van de expertise van een externe privacy officer. In onze donateurs-administratie leggen wij specifieke wensen ten aanzien van het aantal contactmomenten op individueel niveau vast.

CBF Erkenning

Het Nationaal MS Fonds is in het bezit van de CBF erkenning. Wij houden ons aan de normen die in deze regeling zijn opgenomen. Wij volgen ook de Richtlijn 650 Fondswervende Organisaties. Vanwege onze groei in inkomsten vallen we sinds 2020 in de categorie D: organisaties met totale baten van € 2 miljoen en meer. Hierdoor moeten we als organisatie aan een aantal extra criteria voldoen. In het tweede kwartaal van 2022 ondergaan we een hertoetsing.

ANBI

Het Nationaal MS Fonds heeft de ANBI status (Algemeen Nut Beogende Instelling). Dit betekent onder andere dat we geen erfbelasting over nalatenschappen of schenkbelasting over schenkingen hoeven te betalen.

Samenwerken

Het Nationaal MS Fonds werkt samen met verschillende partners, waarmee we kennis delen, onderzoek doen en beleid maken. Samenwerking levert veel voordelen op. Door samen te werken kunnen we versnelling realiseren in onderzoek naar de oorzaak en oplossing van MS. En de slagkracht van onze organisatie vergroten. In 2021 hebben we op verschillende vlakken samengewerkt.

Denk aan:

- In 2021 hebben wij ons kandidaat gesteld als aspirant-lid van de Vereniging Samenwerkende Gezondheidsfondsen (SGF). Deze organisatie bestaat uit 24 gezondheidsfondsen die werken aan het voorkomen, genezen en behandelen van ziekten. Samen zetten zij zich in voor ziekteoverstijgende onderwerpen zoals preventie, patiëntenparticipatie, immunologisch onderzoek en proefdiervrije innovaties.

De SGF bundelt de krachten van 24 gezondheidsfondsen en draagt als agendasetter bij aan een samenleving waarin mensen gezonder leven, de best mogelijke behandeling krijgen en optimaal participeren.

Het Nationaal MS Fonds heeft veel raakvlakken met de programma's en thema's van de SGF, bijvoorbeeld leefstijl, dierproefvrij onderzoek en samenwerking en ziet daarom een meerwaarde om lid te worden van de SGF.

Na diverse gesprekken en een toelatingstoetsing hebben Bestuur en leden van de SGF besloten dat het Nationaal MS Fonds met ingang van 1 januari 2022 als lid toetreedt tot de vereniging.

- De landelijke werkgroep MS register, waar MS organisaties, farmaceuten, zorgverleners, zorgverzekeraars en het ministerie van VWS tweemaal per jaar kennis en informatie uitwisselen in een ronde tafelgesprek op het ministerie van VWS.

Bestuur en Governance.

De Raad van Toezicht (RvT) ziet toe op het beleid van het Nationaal MS Fonds. De RvT functioneert als werkgever van de directeur-bestuurder en kan – gevraagd en ongevraagd – advies geven. De RvT volgt de richtlijnen voor goed bestuur, zoals die zijn vastgesteld in het reglement en de normen voor de CBF-erkenning. Raadsleden doen hun werk onbezoldigd.

Onderscheid tussen toezicht houden, besturen en uitvoeren

Het Nationaal MS Fonds heeft een directeur-bestuurder die leiding geeft aan de organisatie. Zij stelt het beleid vast, is bestuurlijk verantwoordelijk en legt verantwoording af aan de Raad van Toezicht. De directeur-bestuurder stuurt medewerkers rechtstreeks aan. Alle medewerkers hebben een functiebeschrijving waarin ook de verantwoordelijkheden en bevoegdheden zijn beschreven. Medewerkers werken (in projectgroepen) nauw samen om de gestelde doelen te realiseren.

De directeur laat zich door verschillende commissies adviseren als het gaat om het onderzoeksbeleid, het verstrekken van subsidies voor wetenschappelijk onderzoek, het bepalen van het beleid en het opzetten of verbeteren van activiteiten.

De Raad van Toezicht heeft primair een toezichthoudende taak en toetst het door de directeur-bestuurder geformuleerde beleid, het strategisch meerjarenplan, het jaarplan en de begroting aan de missie, visie en uitgangspunten van de organisatie. De Raad van Toezicht bestaat uit vijf personen die hun kennis en ervaring op het gebied van financiën, MS, onderzoek, besturen of communicatie inbrengen.

Optimaliseren van het effect en de efficiency van de bestedingen

In onze meerjarenstrategie (periode 2019 - 2021) is de koers die wij varen vastgelegd. In 2021 hebben we de behaalde resultaten over deze periode op een rij gezet en geëvalueerd (zie ook blz. 8-9). Deze evaluatie vormde de basis voor het plan voor de nieuwe beleidsperiode 2022 – 2026. De Raad van Toezicht heeft het nieuwe beleidsplan

goedgekeurd en ziet erop toe dat de geformuleerde plannen en doelen gerealiseerd worden. De directeur-bestuurder rapporteert tijdens de vergaderingen van de Raad van Toezicht over de voortgang van de plannen. Er is onder meer aandacht voor de evaluatie van de fondsenwervende resultaten, onderzoeksresultaten, coachings- en voorlichtingsactiviteiten en personeelszaken.

Externe controles

Het Nationaal MS Fonds is een Erkend Goed Doel. Het CBF is toezichthouder in de sector en controleert of Erkende Goede Doelen zich houden aan de strenge kwaliteitseisen op het gebied van inkomsten, bestedingen en impact van het werk. Om de drie jaar voert het CBF een hertoetsing uit. De eerstvolgende staat gepland in het tweede kwartaal van 2022. Tussentijds zijn wij van erkenningsregeling categorie C naar categorie D gegaan in 2020. De jaarrekening van het Nationaal MS Fonds wordt door externe accountant Van den Broek Accountants B.V. te Leiden gecontroleerd. De Raad van Toezicht keurt de jaarrekening goed.

Optimaliseer de omgang met belanghebbenden

Ons werk draait om mensen met MS en hun naasten. Onze activiteiten zijn erop gericht om hen te helpen. Om dit goed te doen is het belangrijk om te weten wat hun wensen en behoeften zijn. Daarom zoeken wij op allerlei manieren contact met patiënten. Bijvoorbeeld via patiëntenpanels, maar ook via persoonlijk contact en social media.

Wij financieren wetenschappelijk onderzoek en projecten waarmee we o.a. de kwaliteit van leven van mensen met MS verbeteren. Hiervoor staan wij in nauw contact met onderzoekers, MS Verpleegkundigen, zorgverzekeraars en bedrijven.

En natuurlijk ook met mensen met MS en hun naasten bijvoorbeeld tijdens de Nationale MS Dag en onze patiënten-activiteiten. Daar waar mogelijk brengen we belanghebbenden met elkaar in contact om ervaringen of kennis uit te wisselen. Daarbij gaan we over landsgrenzen heen.

Wij vinden het belangrijk om onze donateurs, vrijwilligers en sponsors goed op de hoogte te houden van ons werk. Bijvoorbeeld via ons magazine MS Leeft, onze website en e-nieuwsbrieven maar waar mogelijk ook via persoonlijk contact.

Onze klachtenprocedure is afgestemd op de richtlijnen van het CBF. In 2021 hebben we een aantal uitingen van ongenoegen ontvangen. Zo bellen of mailen mensen als ze minder post willen ontvangen vanwege de kosten of nog post ontvangen van mensen die verhuisd zijn. Tijdens het afstorten van de collecte kregen we een aantal klachten vanwege een veranderde procedure bij de Rabobank. We hebben de betreffende personen telefonisch geholpen en hebben in een aantal gevallen de opbrengst opgehaald en vanuit het hoofdkantoor de storting geregeld. Alle opmerkingen verwerken we in onze database. Van zwaarwegender klachten was in 2021 geen sprake.

Verslag toezichthouder

In 2021 kwam de Raad van Toezicht vijf keer bij elkaar. Vanwege corona vonden alle vergaderingen online plaats. Buiten de reguliere vergaderingen is er telefonisch en via de mail contact onderhouden over uiteenlopende onderwerpen. Tijdens de vergaderingen werd formeel goedgekeurd en besproken:

- het jaarverslag en de jaarrekening 2020 en het voorstel de directie decharge te verlenen
- de evaluatie van het beleidsplan 2019 – 2021 en het jaarplan 2021
- het meerjarenbeleidsplan 2022 - 2026
- het jaarplan 2022 en de bijbehorende begroting

Daarnaast kwamen aan de orde:

- positionering / merkhuis Nationaal MS Fonds
- wijziging van de statuten naar aanleiding van de aangepaste Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen (WBTR)
- jaarlijkse check en reflectie van het CBF
- SGF-lidmaatschap
- samenwerking met MS-organisaties om elkaar te versterken en onze impact te vergroten
- de financiële resultaten
- onderwerpen met betrekking tot management en organisatie
- de impact van de coronacrisis op de organisatie

Financiële Audit Commissie

De Raad van Toezicht wordt ondersteund door de Financiële Audit Commissie (FAC), deze bestaat uit twee leden. In 2021 waren dit de heer J. de Ronde (voorzitter) en de heer P. van Weperen (lid, tevens notulist). Desgewenst wordt de accountant uitgenodigd om een deel van de vergadering bij te wonen.

In het verslagjaar is de FAC twee keer online bijeen geweest. Op de agenda stonden:

- de begroting 2022
- het activiteitenplan 2022
- de meerjarenbegroting voor de beleidsperiode 2022 - 2026
- de jaarcijfers en financiële voortgangsrapportage 2021
- de jaarlijkse accountantscontrole

Bezoldiging

De Raad van Toezicht heeft het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Het beleid wordt periodiek geactualiseerd.

Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgt het Nationaal MS Fonds de Regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties (zie www.goededoelennederland.nl).

De regeling geeft aan de hand van zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen. De weging van het Nationaal MS Fonds vond plaats door extern advies van Lassooij & Partners.

Dit leidde tot een zogenaamde BSD score van 435 punten met een maximaal jaarinkomen van € 125.011,-. Het voor de toetsing, aan de geldende maxima, relevante werkelijke jaarinkomen van de directie bedroeg voor R. Wisgerhof-van Dijk (1FTE/12 maanden) € 89.162,-.

Het jaarinkomen, de belaste vergoedingen/bijtellings, de werkgeversbijdrage pensioen en de overige beloningen op termijn bleven binnen het in de regeling opgenomen bedrag van € 209.000,-. Voor R. Wisgerhof-van Dijk betrof dit een bedrag van € 96.317,-. De belaste vergoedingen/bijtellings, de werkgeversbijdrage pensioen en de overige beloningen op termijn stonden bovendien in een redelijke verhouding tot het jaarinkomen.

De hoogte en de samenstelling van de bezoldiging worden in de jaarrekening toegelicht op de staat van baten en lasten.

De leden van de Raad van Toezicht werken onbezoldigd. Er zijn geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt aan de Raad.

Eigen functioneren Raad

De Raad van Toezicht evalueert voortdurend het eigen functioneren en de toegevoegde waarde voor het Fonds en de directeur-bestuurder. De raad is evenwichtig samengesteld in termen van de ervaring en achtergrond van de leden. Zakelijke ervaring, ervaring in de farmaceutische industrie, financiële expertise zijn kern competenties en we zien ook graag dat een lid van de raad een medische achtergrond heeft.

De samenwerking met de directeur-bestuurder en de communicatie binnen de RvT en als RvT met het fonds verloopt bijzonder positief, open en constructief. Er is een breed en diep begrip van de uitdagingen waar het fonds voor staat en de manier waarop daar strategisch en in de dagelijkse praktijk mee omgegaan wordt. De RvT wordt door de bestuurder actief betrokken bij de totstandkoming van de lange termijn plannen, er is ook regelmatig gesproken over de impact van COVID op het fonds, op patiënten, op onze financiën en op het personeelsbeleid.

Op dit moment is er vanwege het aftreden van een van de raadsleden per 1 januari 2022 een vacature voor iemand met een medische achtergrond, natuurlijk bij voorkeur in MS of op zijn minst als neuroloog. Het functieprofiel wordt op dit moment opgesteld en wordt via verschillende kanalen geadverteerd.

Samenstelling Raad van Toezicht 2021

De heer drs. P.A.M. Van Weperen

voorzitter RvT sinds 2015, hernoemd in 2019

Managing Director bij Grow Biotech UK

CEO Grow Pharma

Geen nevenfuncties

De heer H.J. Blink

vice-voorzitter RvT sinds 2015, hernoemd in 2018

Managing director van H.J. Blink Beheer B.V.

Portefeuille: Governance/Organisatie

Nevenfuncties:

Voorzitter Raad van Advies van Japiecars

Lid Raad van Advies van mijn domein.nl

Innovation and strategic advisor van Capterion

Oprichtingspartner van Fleet Collective

De heer J.W.M.M. de Ronde

lid RvT sinds 2015, hernoemd in 2018

Credit Risk Manager bij Viterra

Portefeuille: Financiën

Geen nevenfuncties

Mevrouw dr. M.J. Winter

lid RvT sinds 2015, hernoemd in 2018

Medical Lead Oncology bij Pfizer

Portefeuille: Marketing

Geen nevenfuncties

De heer drs. H.M. Bos

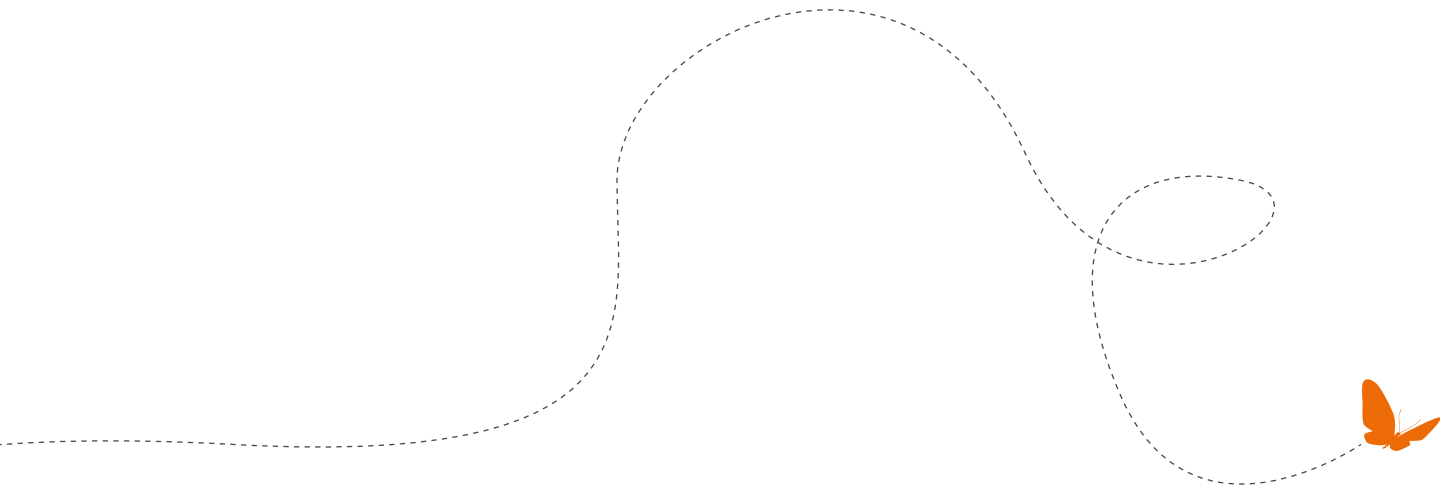
lid RvT sinds 2015, hernoemd in 2018

Aftredend per 01-01-2022

Neuroloog

Portefeuille: Medisch/Wetenschappelijk

Geen nevenfuncties

Opstellen van de jaarrekening.

Rotterdam, 11 mei 2022

Voorzitter A.J. Wisgerhof – van Dijk

Vaststellen van de jaarrekening.

Rotterdam, 25 mei 2022

Voorzitter A.J. Wisgerhof – van Dijk

Namens 25.000 mensen
met MS in Nederland:
Bedankt voor uw steun!

**MOGEN WE OOK
IN 2022 OP U
BLIJVEN REKENEN?**

Financiën 2021.

Ook in 2021 werden we geconfronteerd met de coronacrisis wat uiteraard gepaard is gegaan met vele financiële onzekerheden. Dankzij een flexibele instelling van de hele organisatie en haar stakeholders kunnen we terugkijken op een positief jaar.

Het totaal aan baten is zowel toegenomen ten opzichte van het jaar 2020 als ten opzichte van de begroting. De collecte opbrengst bedroeg € 1.065.462,- (€ 841.438,- in 2020) maar de grootste toename zit toch in de inkomsten uit particuliere fondsenwerving, deze bedroeg € 2.040.585,- (€ 1.130.917 in 2020).

Ook de bestedingen aan de doelstellingen zijn toegenomen ten opzichte van zowel de begroting als het jaar 2020. Er is in 2021 € 169.606,- meer uitgegeven aan de doelstellingen Onderzoek, Voorlichting en Coaching ten opzichte van de begroting. Ten opzichte van het jaar 2020 is zelfs € 1.797.934 meer besteed.

Het Nationaal MS Fonds streeft naar een gezonde verhouding tussen het aanhouden van Reserves en Fondsen enerzijds en de besteding van gelden anderzijds. Omdat in het jaar 2020 diverse patiëntenactiviteiten stil kwamen te liggen dan wel werden uitgesteld door de coronacrisis is dat jaar afgesloten met een batig saldo van € 824.959,-. Voor het jaar 2021 is hiermee in de begroting rekening gehouden. De begroting van 2021 is gesteld op een nadelig saldo van € 944.500,-. Omdat er in 2021 meer is ontvangen maar ook meer is uitgegeven is het nadelig saldo over 2021 uiteindelijk uitgekomen op € 957.941,-.

	Gerealiseerd in 2021	Gewenst in 2021	Gerealiseerd in 2020
Doelstelling:			
Voorlichting			
Coaching	82,7%	70% - 80%	75,2%
Onderzoek			
Wervingskosten	17,6%	15% - 25%	18,8%
Kosten beheer en administratie	3,6%	5% - 10%	6%

Besteding aan de doelstelling, wervingskosten en kosten beheer en administratie uitgedrukt in een percentage van de lasten.

Richtlijn RJ650.

De jaarrekening 2021 is opgesteld volgens Richtlijn 650 Fondsenwervende Organisaties van de Raad voor de Jaarverslaggeving

De wervingskosten in 2021 als percentage van de geworven baten zijn iets toegenomen van 14,2% in 2020 naar 17,6% in 2021. In 2021 heeft het Nationaal MS Fonds voor iedere euro die zij ontving 17 eurocent uitgegeven om de opbrengst te realiseren. Dit percentage ligt aan de onderkant en binnen de gewenste norm.

Gerealiseerd in 2021	Gewenst in 2021	Gerealiseerd in 2020
17,6%	15% - 25%	14,2%

Wervingskosten uitgedrukt als percentage van de som van de geworven baten.

Inkomsten uit beleggingen.

Het Nationaal MS Fonds belegt niet in aandelen of obligaties. We gaan verantwoordelijk om met de maatschappelijk verkregen gelden en willen geen risico lopen om middelen kwijt te raken die voor andere doeleinden zijn gegeven

FINANCIER

BESTUURS

2021

EL SVERSLAG.

Jaarrekening 2021 Nationaal MS Fonds,

balans per 31 december 2021.

Balans per:	31-12-2021	31-12-2020
	In €	In €
Activa		
Vaste activa		
Immateriële vaste activa	-	-
Materiële vaste activa:		
- Bedrijfsgebouwen en terreinen	-	-
- Andere vaste bedrijfsmiddelen	212.728	247.234
Financiële vaste activa	-	-
	212.728	247.234
Vlottende activa		
Vorraden	-	-
Vorderingen en overlopende activa	99.882	248.604
Effecten	-	-
Liquide middelen	3.380.943	3.092.470
	3.480.825	3.341.074
Totaal Activa	3.693.553	3.588.308
Reserves en fondsen		
Reserves		
- continuïteitsreserve	676.608	1.678.491
- bestemmingsreserves	212.728	297.234
- herwaarderingsreserve	-	-
- overige reserves	-	-
	889.336	1.975.725
Fondsen		
- bestemmingsfonds(en)	128.447	-
	1.017.783	1.975.725
Voorzieningen	-	-
Langlopende schulden	731.576	538.003
Kortlopende schulden	1.944.194	1.074.580
Totaal Passiva	3.693.553	3.588.308

Staat van Baten en Lasten 2021.

	Werkelijk 2021	Begroot 2021	Werkelijk 2020
	In €	In €	In €
Baten:			
- Baten van particulieren	3.222.375	3.100.000	2.933.272
- Baten van bedrijven	156.994	125.000	139.180
- Baten van loterijorganisaties	6.962	-	36
- Baten van subsidies van overheden	-9.960	-	83.884
- Baten van verbonden organisaties zonder winststreven	-	-	-
- Baten van andere organisaties zonder winststreven	-	-	-
Som van de geworven baten	3.376.371	3.225.000	3.156.372
- Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	19.118	21.000	53.547
- Overige baten	-	-	-
Som van de baten	3.395.489	3.246.000	3.209.919
Lasten:			
Besteed aan doelstellingen:			
- Voorlichting	1.238.904	1.121.029	850.178
- Coaching	767.536	850.529	386.096
- Onderzoek	1.579.503	1.444.779	551.735
	3.585.943	3.416.337	1.788.009
- Wervingskosten	595.078	596.305	446.977
- Kosten beheer en administratie	156.066	167.858	143.406
Som van de lasten	4.337.087	4.180.500	2.378.392
Saldo voor financiële baten en lasten	-941.598	-934.500	831.527
Saldo financiële baten en lasten	-16.343	-10.000	-/- 6.568
Saldo van baten en lasten	-957.941	-944.500	824.959
Bestemming saldo van baten en lasten:			
Toevoeging / onttrekking aan:			
- continuïteitsreserve	-1001.882	-	950.071
- bestemmingsreserve	-84.506	-	-/- 125.112
- bestemmingsfonds	128.447	-	-
- herwaarderingsreserve	-	-	-
- overige reserves	-	-	-
Som	-957.941		824.959

Toelichting op de jaarrekening.

Algemeen.

Activiteiten

De activiteiten van het Nationaal MS Fonds bestaan uit het ontwikkelen en uitvoeren van ondersteunende activiteiten en projecten, voor mensen met Multiple Sclerose, hun partners en belanghebbenden.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat.

Algemene grondslagen

De jaarrekening 2021 is opgesteld volgens Richtlijn 650 Fondsenwervende Organisaties van de Raad voor de Jaarverslaggeving. De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden toegerekend aan de periode waarin ze gerealiseerd zijn. Verliezen worden verantwoord in het jaar waarin ze voorzienbaar zijn.

Fusies en overnames

Een overname of juridische fusie, waarbij sprake is van een verkrijgende rechtspersoon die de beschikkingsmacht verkrijgt in de andere entiteit, wordt volgens de purchase accounting methode in de jaarrekening verwerkt. In geval van samensmelting van belangen, waarbij de fusiepartners min of meer gelijkwaardig zijn en een vorm van samenwerking aangaan, wordt de pooling of interest methode toegepast.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Voorraden

Voorraden grond- en hulpstoffen en handelsgoederen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere netto-opbrengstwaarde. Deze lagere netto-opbrengstwaarde wordt bepaald door individuele beoordeling van de voorraden.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Reserves en fondsen

Een deel van de reserves en fondsen wordt opgenomen als bestemmingsreserve om de financiering van bepaalde in de toekomst voorgenomen uitgaven tot uitdrukking te brengen. Alle uitgaven worden verantwoord in de staat van baten en lasten. Voor zover deze uitgaven zijn gedaan ten laste van de speciaal daartoe gevormde bestemmingsreserve worden deze uitgaven via de resultaatbestemming ten laste van deze reserve gebracht.

Het beleid van het Nationaal MS Fonds inzake de omvang van de reserves en fondsen luidt als volgt: reserves anders dan de continuïteitsreserves, worden niet gevormd zonder vooraf bepaalde bestemming. Daarnaast streeft de organisatie naar een continuïteitsreserve van 1 maal de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie met een maximum van 1,5 maal deze jaarlijkse kosten.

Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve is bedoeld om in voorkomend geval gewenst door de Raad van Toezicht de verplichtingen naar derden en naar eigen personeel te kunnen nakomen. De continuïteitsreserve dient tevens als "buffer" bij tegenvallende inkomsten of onverwachte calamiteiten, om zo het activiteitsniveau gedurende enige tijd te kunnen handhaven.

Bestemmingsreserve door het bestuur bepaald

De bestemmingsreserve is gevormd om tot uitdrukking te brengen welk deel van het besteedbaar vermogen door het bestuur reeds bestemd is voor bijzondere bestedingsdoeleinden.

Bestemmingsfonds door derden bepaald

Een bestemmingsfonds wordt gevormd om tot uitdrukking te brengen aan welk deel van het besteedbaar vermogen door derden een specifieke bestedingsbestemming is gegeven.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

De niet in de balans opgenomen verplichtingen zijn, tenzij anders vermeld, gewaardeerd tegen nominale waarde.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat.

Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Subsidietoekenningen worden ten laste gebracht van het boekjaar waarin het besluit tot toekenning schriftelijk aan de ontvanger wordt medegedeeld.

Baten uit fondsenwerving worden bruto verantwoord voor het ontvangen bedrag. Nalatenschappen worden verantwoord in het jaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten als tegenprestatie voor de in het verslagjaar geleverde diensten worden als netto opbrengsten verantwoord, onder aftrek van kortingen en de over de opbrengst geheven belastingen.

Bij de opstelling van de staat van baten en lasten worden de kosten van de eigen organisatie in het kader van de doelstelling door middel van een van tevoren, op bedrijfseconomische gronden vastgestelde verdeelsleutel, toegerekend aan de doelstellingen (voorlichting, coaching en onderzoek), wervingskosten en kosten beheer en administratie.

Uitgaven en kosten, direct toewijsbaar aan de doelstelling of werving, worden als zodanig rechtstreeks onder de doelstelling of de werving verantwoord.

Toelichting op de balans per 31 december 2021.

	Activa in het kader van de bedrijfsvoering 2021
	In €
VASTE ACTIVA	Andere vaste bedrijfsmiddelen
Materiële vaste activa	
Boekwaarde per	
1 januari 2021	247.234
Investerings	-
Afschrijvingen	34.506
Boekwaarde per 31 december 2021	212.728
Aanschaffingswaarde	297.253
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	84.525
Boekwaarde per 31 december 2021	212.728

De afschrijvingen zijn gebaseerd op de aanschaffingswaarde, waarbij de volgende afschrijvingspercentages zijn gehanteerd:

- Verbouwingen: (10-12,5)%
- Kantoorinventaris: 20%

	31-12-2021	31-12-2020
	In €	In €
VLOTTENDE ACTIVA		
Vorderingen en overlopende activa		
Handelsdebiteuren	16.061	29.020
Belastingen en sociale lasten	4.145	2.249
Overige vorderingen en overlopende activa	79.676	217.335
Balans per 31 december 2018	99.882	248.604
Handelsdebiteuren		
Debiteuren	16.061	29.020
Totaal handelsdebiteuren	16.061	29.020
Belastingen en sociale lasten		
Omzetbelasting	4.145	2.249
Totaal belastingen en sociale lasten	4.145	2.249
Overige vorderingen en overlopende activa		
Donaties	1.298	7.215
Collectegeld	2.364	3.657
Rente	-	20
Waarborgsommen	22.587	22.587
Nalatenschap	11.424	67.364
Vooruitbetaalde huur	4.005	3.922
Vooruitbetaalde energie	1.182	1.162
Vooruitbetaalde servicekosten	983	962
Vooruitbetaalde premie verzuimverzekering	-	21.157
Vooruitbetaalde gebruiksrechten Salesforce	9.000	9.000
Vooruitbetaalde jaarlicentie Kentaa	4.551	4.551
Vooruitbetaalde gebruiksrechten CollecteKracht	3.529	3.529
NOW 1.0	-	36.823
Vooruitbetaalde collectiekosten	-	16.892
Overige	18.753	18.494
Totaal overige vorderingen en overlopende activa	79.676	217.335

	31-12-2021	31-12-2020
	In €	In €
Liquide middelen		
Kas	131	1.344
NL 23 RABO 0336 2728 39	224.702	429.834
NL 43 RABO 0340 3477 40	248.251	267.660
NL 85 RABO 0132 0643 16	242.771	278.420
NL 83 RABO 1337 6402 98	250.000	250.000
NL 60 RABO 0132 8461 01	247.679	250.206
NL 30 RABO 3362 3691 03	250.000	250.000
NL 92 INGB 0000 0050 57	254.037	250.693
NL 92 INGB 0000 0050 57	249.686	250.000
NL 55 ABNA 0490 9683 68	8.876	9.158
NL 81 ABNA 0529 4750 57	-	-
Nationale Nederlanden 6101560	108.056	108.023
PayPal account	-	2.606
NL14 RABO 0352 1618 92	250.921	250.194
NL30 ABNA 0505 4237 58	590	273
NL73 ABNA 0607 1907 28	753.570	148.038
NL75 ABNA 0606 8776 73	161.571	234.622
NL80 ABNA 0418 1381 84	130.824	111.371
NL58 ABNA 0598 8092 28	28	28
Geld onderweg	-750	-
Balans per 31 december	3.380.943	3.092.470
RESERVES EN FONDSEN		
Continuïteitsreserve		
Stand per 1 januari	1.678.491	736.195
Toevoeging	-	950.071
Onttrekking	1.001.882	-
Onttrekking (Vermogensmutatie ivm fusie MS-Anders)	-	-/-7.775
Balans per 31 december	676.609	1.678.491

De maximaal toegestane continuïteitsreserve van 1,5 maal de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie bedraagt (op basis van de kosten over 2021) € 2.129.963,-

De jaarlijkse kosten bestaan uit de totale personeelskosten, huisvestingskosten, kantoor- en algemene kosten, afschrijvingen en de kosten van publiciteit & communicatie welke direct zijn verantwoord als wervingskosten.

Met ingang van 29 juni 2020 zijn de boekwaarden van de activa en passiva van de stichting MS-Anders in de balans van het Nationaal MS Fonds verwerkt. Het per saldo negatieve vermogen van € 7.775,- is als rechtstreekse vermogensmutatie verwerkt.

	31-12-2021	31-12-2020
	In €	In €
Bestemmingsreserves door bestuur bepaald		
Reserve Projecten Voorlichting		
Stand per 1 januari	-	50.000
Toevoeging	50.000	-
Onttrekking (bestedingen)	-	-
Onttrekking (vrijval)	-50.000	-
Stand per 31 december	-	50.000

De bestemmingsreserve voor de brochurereeks valt vrij en wordt de komende jaren vervangen door een digitale variant.

	31-12-2021	31-12-2020
	In €	In €
Reserve Projecten Onderzoek		
Stand per 1 januari	-	64.764
Toevoeging	-	-
Onttrekking (bestedingen)	-	-/-64.764
Onttrekking (vrijval)	-	-
Stand per 31 december	-	-

Gezien de wens om de continuïteitsreserve op een redelijk niveau te handhaven, heeft het bestuur besloten om geen nieuwe bestemmingsreserves op te nemen.

Reserve financiering activa		
In het kader van de bedrijfsvoering		
Stand per 1 januari	247.234	307.582
Toevoeging	-	1.837
Onttrekking	-34.506	-/-62.185
Stand per 31 december	212.728	247.234
Balans per 31 december	212.728	297.234
Bestemmingsfonds		
Stand per 1 januari	-	-
Toevoeging	128.447	-
Onttrekking (bestedingen)	-	-
Onttrekking (vrijval)	-	-
Stand per 31 december	128.447	-
Balans per 31 december	128.447	-

	31-12-2021	31-12-2020
	In €	In €
LANGLOPENDE SCHULDEN		
Subsidieverplichtingen	731.576	538.003
Balans per 31 december	731.576	538.003
Subsidieverplichtingen		
MS Leerstoel	-	35.000
Darmflora (2023)	50.000	200.000
MS Sherpa	-	50.000
Herseninstituut (2023)	51.228	71.028
CBD Onderzoek	121.317	181.975
MS-Fellow (2023)	112.500	-
Spin-P studie (2023-2025)	228.448	-
LIMS studie (2023-2024)	168.083	-
Totaal subsidieverplichtingen	731.576	538.003
KORTLOPENDE SCHULDEN		
Schulden aan banken	75	1.019
Belastingen en sociale lasten	17.636	17.312
Crediteuren	109.866	122.632
Overige schulden en overlopende passiva	1.816.617	933.617
Balans per 31 december	1.944.194	1.074.580
Schulden aan banken		
Creditcard Rabobank	75	1.019
Totaal schulden aan banken	75	1.019

	31-12-2021	31-12-2020
Belastingen en sociale lasten		
Loonheffing	17.636	17.312
Totaal belastingen en sociale lasten	17.636	17.312
Crediteuren		
Handelscrediteuren	109.866	122.632
Totaal crediteuren	109.866	122.632
Overige schulden en overlopende passiva		
Vooruitontvangen sponsorbijdrage	9.700	-
Rente en kosten bank	2.643	338
Reservering vakantiegeld en -dagen	58.861	44.579
Accountants- en administratiekosten	42.636	44.063
MYS Marketing	9.544	-
MS Fellow	-	36.138
Werk derden	13.948	11.799
Corporate voorlichting	-	826
Subsidieverplichtingen (kortlopend deel)	1.668.084	765.616
Portikosten	905	2.189
Collectekosten 2021	4.004	10.176
MS Dag 2021	-	90
Overige	6.292	17.803
Totaal overige schulden en overlopende passiva	1.816.617	933.617

Niet in de balans

opgenomen verplichtingen.

Huurcontracten

Er bestaat een huurovereenkomst voor het pand aan de Industrieweg 130C, 3044 AT te Rotterdam. De overeenkomst is aangegaan voor een periode van 5 jaar met mogelijke verlenging en is ingegaan op 1 september 2019. De huur bedraagt per 31 december 2021 € 48.065,- per jaar.

Leasecontracten

Er bestaat een leaseverplichting voor een auto waarvan de verplichting over boekjaar 2022 € 8.458,- bedraagt. De verplichting over 2023 tot en met 2025 bedraagt € 25.070,-.

Uit hoofde van subsidies is het Nationaal MS Fonds voorwaardelijke verplichtingen aangegaan tot en met 2025 voor een totaal bedrag van € 731.576,-.

Toelichting op de staat

van baten en lasten.

Analyse begroting en werkelijke cijfers 2021

Baten van particulieren

De baten van particulieren bedroegen in 2021 € 3.222.375,-. Ten opzichte van de begroting voor 2021, € 3.100.000,- een toename van € 122.375,-. Ten opzichte van 2020 is de toename zelfs € 289.103,-.

In tegenstelling tot 2020 wordt het grootste deel van de toename niet veroorzaakt door moeilijk te voorspellen baten uit nalatenschappen maar door onder meer een toename van de collecte opbrengsten. Na een in verband met de coronacrisis in 2020 tegenvallende opbrengst van € 841.438,- bedroeg de opbrengst in 2021 € 1.065.462,-. Begroot was € 950.000,-, een toename dus van ruim € 115.000,-.

De opbrengst uit nalatenschappen viel in 2021 wat tegen, zeker afgezet tegen de opbrengst van 2020. De opbrengst bedroeg in 2021 € 116.328,- terwijl een bedrag van € 200.000,- was begroot.

Baten van bedrijven

De baten van bedrijven bedroegen in 2020 € 139.180,-. In verband met de coronacrisis was de verwachting dat bedrijven meer de hand op de knip zouden houden waarop we hebben geanticipeerd door hier in de begroting voor 2021 rekening mee te houden en te begroten op een opbrengst van € 125.000,-. De werkelijke opbrengst in 2021 lag echter met een bedrag van € 156.994,- boven de opbrengst in 2020 en ruim € 30.000,- hoger dan begroot.

Lasten besteed aan de doelstelling

De lasten besteed aan de doelstelling bedroegen in 2021 € 3.585.943,- en komen daarmee dicht in de buurt van het in de begroting opgenomen bedrag van € 3.416.337,-. Binnen de doelstellingen is een relatief kleine verschuiving waar te nemen. Zo is er meer besteed aan voorlichting en onderzoek en minder aan coaching. Het percentage besteed aan de doelstelling is met 82,7% aan de hoge kant maar slechts 1% hoger dan begroot. Dit percentage ligt zo hoog omdat er voor 2021 is gekozen om relatief meer te besteden aan de doelstelling ten opzichte van voorgaande jaren in verband met het batig saldo van 2020.

Wervingskosten

De wervingskosten zijn met € 595.078,- vrijwel gelijk aan het in de begroting opgenomen bedrag van € 596.305,-. Uitgedrukt in een percentage van de geworven baten bedragen de wervingskosten in 2021 17,6%. Ten opzichte van de begroting een daling met bijna 1% (18,5%).

Kosten beheer en administratie

De kosten van beheer en administratie bedragen in 2021 € 156.066,-. Ten opzichte van de begroting (€ 167.858,-) is dit een daling van bijna € 12.000,-. Uitgedrukt in een percentage van de totale kosten is dit percentage lager dan begroot. Het percentage bedraagt 3,6% terwijl een percentage van 4% begroot was. In 2020 bedroeg dit percentage nog 6%.

Het Nationaal MS Fonds hanteert een norm van maximaal 10% van de gemiddelde kosten beheer en administratie over drie opeenvolgende jaren. Het gemiddelde percentage over deze jaren bedraagt 4,5% en ligt hiermee ruim onder de gehanteerde norm.

	2021	2020
	In €	In €
BATEN		
Baten van particulieren		
Collecten	1.065.462	841.438
Donaties en giften	2.040.585	1.130.917
Nalatenschappen	116.328	960.917
Overige baten van particulieren	-	-
Subtotaal baten van particulieren	3.222.375	2.933.272
Baten van bedrijven		
Sponsoring	156.994	139.180
Subtotaal baten van bedrijven	156.994	139.180
De baten uit sponsoring kennen onder andere de volgende bijzondere bestemmingen:		
- Nationale MS-dag - Magazine MS Leeft - MS Motion - Awareness campagne		
Baten van loterijorganisaties		
Inkomsten Loterijorganisaties	6.962	36
Subtotaal baten van loterijorganisaties	6.962	36
Baten van subsidies van overheden		
NOW 1.0	-9.960	83.884
Subtotaal van baten van subsidies van overheden	-9.960	83.884
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten		
Verkoop artikelen	73	147
Verleende diensten aan doelbestedingsprojecten van externe organisaties	19.045	53.400
Subtotaal baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	19.118	53.547
Totaal baten	3.395.489	3.209.919

LASTEN

Voor de aansluiting tussen de op de pagina's 74 – 76 opgenomen directe kosten met de in de staat van baten en lasten opgenomen lasten wordt verwezen naar de specificatie en verdeling kosten naar bestemming op pagina 78 en 79.

	2021	2020
	In €	In €
Directe kosten eigen fondsenwerving		
Kosten collecte en overige wervingskosten	270.972	199.713
Totaal directe kosten eigen fondsenwerving	270.972	199.713
Directe kosten doelstelling		
Voorlichting	775.794	487.005
Coaching	511.267	173.914
Onderzoek	1.359.079	346.553
Totaal directe kosten doelstelling	2.646.140	1.007.472
Personeelskosten		
Lonen en salarissen		
Bruto lonen	505.184	419.795
Mutatieverplichting:		
- vakantiegeld en -dagen	14.282	17.022
	519.466	436.817
Subtotaal lonen en salarissen	519.466	436.817
Sociale lasten		
Verplichte sociale lasten	86.710	73.653
Subtotaal sociale lasten	86.710	73.653
Pensioenlasten		
Pensioenlasten	26.206	19.585
Subtotaal pensioenlasten	26.206	19.585

Overige personeelskosten	2021	2020
Arbodienst	9.163	4.814
Kantinekosten	736	1.934
Onkostenvergoedingen	17.080	23.521
Verzuimverzekering/ziekengelduitkering	-7.768	-/-32.848
Werk derden	218.072	145.839
Coaching en opleiding	10.881	18.504
Advies en beheer pensioenregeling	2.460	2.130
Diversen	13.105	6.103
Subtotaal overige personeelskosten	263.729	169.997
Totaal personeelskosten	896.111	700.052
Huisvestingskosten		
Huur	47.397	48.701
Belasting huisvesting	-	591
Gas / water / licht	13.948	13.883
Overige huisvestingskosten	13.824	15.396
Totaal huisvestingskosten	75.169	78.571
Autokosten		
Brandstof	1.233	2.039
Parkeerkosten	74	52
Overige autokosten	7.109	5.986
Totaal autokosten	8.406	8.077

	2021	2020
	In €	In €
Kantoor- en Algemene kosten		
Kantoorbenodigdheden / drukwerk	2.966	6.848
Porti en vrachten	15.352	14.128
Telefoon- en internetkosten	8.760	7.772
Representatie-, reis- en verblijfkosten	321	750
Contributies, abonnementen, vakliteratuur enz.	15.905	11.376
Verzekeringen	983	2.524
Automatiseringskosten	110.476	99.992
Accountants- en administratiekosten	62.386	63.824
Advieskosten	29.333	7.492
Niet aftrekbare voorbelasting	146.992	129.269
Overige algemene kosten	2.223	47
Totaal kantoor- en algemene kosten	395.697	344.022
Afschrijvingen		
Verbouwing	24.539	24.539
Bedrijfsinventaris	9.967	10.009
Vervoermiddelen	-	5.937
Totaal afschrijvingen	34.506	40.485
Financieel resultaat		
Rentelasten- respectievelijk baten	-	-/-40
Kosten en rentelasten	16.343	6.608
Totaal financieel resultaat	16.343	6.568

Marjolein

Avalon

Fatima

Kiki

Bert

Anton

Veerle

Lonneke

Renske

Florian

Valerie

Dirk

Laura

Cindy

Stephanie

Claire

Emy

Tygo

De

Yvonne

Irene

Kees

Anne

Jolanda

Amber

Vera

Britt

Hugo

Mike

emke

Zareb

Natasja

Samira

Olga

Bestemming	Doelstelling		
Lasten	Voorlichting	Coaching	Onderzoek
Directe wervingskosten	-	-	-
Directe kosten t.b.v. de doelstelling:	-	-	-
- Voorlichting	775.794 100%	-	-
- Coaching	-	511.267 100%	-
- Onderzoek	-	-	1.359.079 100%
Directe kosten acties derden	-	-	-
Subsidies en bijdragen	-	-	-
Afdrachten	-	-	-
Aankopen en verwervingen	-	-	-
Uitbesteed werk	-	-	-
Publiciteit en communicatie	-	-	-
Personeelskosten	322.600 36%	143.378 16%	107.533 12%
Huisvestingskosten	16.913 22,5%	16.913 22,5%	16.913 22,5%
Autokosten	4.161 22,5%	4.161 22,5%	4.161 22,5%
Kantoor- en algemene kosten	112.535 12,5-60%	84.916 10-26,6%	84.916 10-26,6%
Afschrijving	6.901 20%	6.901 20%	6.901 20%
Totaal	1.238.904	767.536	1.579.503

De verdeling van de kosten naar bestemming vindt plaats door middel van een verdeelsleutel.

De kosten, welke direct toewijsbaar zijn aan de doelstelling, of de werving baten, worden rechtstreeks als zodanig verantwoord.

De verdeelsleutel wordt voor de personeelskosten bepaald door de gewogen gemiddelde loonkosten per medewerker, uitgedrukt in een percentage te relateren aan de tijdsbesteding per medewerker aan de doelstelling (voorlichting, coaching,

	Wervings- kosten	Kosten beheer en administratie administratie	Totaal 2021	Begroot 2021	Totaal 2020
	270.972	-	270.972	-	199.713
	-	-	2.646.140	-	1.007.472
	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-
	232.989 26%	89.611 10%	896.111	-	700.052
	16.913 22,5%	7.517 10%	75.169	-	78.571
	4.161 22,5%	1.848 10%	18.492	-	8.077
	63.142 12-25%	50.188 0-50%	395.697	-	344.022
	6.901 20%	6.902 20%	34.506	-	40.485
	595.078	156.066	4.337.087		2.378.392

onderzoek), wervingskosten en kosten beheer en administratie. Vervolgens worden deze percentages per medewerker opgeteld en afgerond op hele getallen.

De overige kosten worden per kostensoort verdeeld over de categorieën op basis van op bedrijfseconomische gronden gebaseerde percentages.

	Werkelijk 2021	Begroot 2021	Werkelijk 2020
Gemiddeld aantal personeelsleden Uitgedrukt in fulltime arbeidsplaatsen.	11	13	9

De leden van de Raad van Toezicht zijn onbezoldigd.

Aan de directeur en aan de leden van de Raad van Toezicht zijn geen leningen, voorschotten en garanties verstrekt.

Bezoldiging directie

Naam	A.J. Wisgerhof – van Dijk
Functie	Directeur - Bestuurder

Dienstverband

Aard (looptijd)	Onbepaald
Uren	40
Part time percentage	100
Periode	1/1 - 31/12

Bezoldiging (EUR)

Jaarinkomen			
Bruto loon/salaris	76.800		
Vakantiegeld	5.962		
Eindejaarsuitkering, 13e/14e mnd.	6.400		
Subtotaal			89.162
Belastbare vergoedingen/bijtellingsen			3.865
Niet opgenomen vakantiedagen			
Pensioenlasten (wg deel)			3.290
Totaal bezoldiging 2021			96.317
Totaal bezoldiging 2020			96.763

Het jaarinkomen van de directeur in loondienst (€ 89.162,-) blijft ruimschoots binnen het maximum van € 125.011,- (vanaf 1 juli 2020) (1 FTE/12 maanden) volgens de Regeling beloning directeurs van goededoelenorganisaties. Ook het jaarinkomen, de belaste vergoedingen/bijtellingsen en de pensioenlasten samen, blijven binnen het in de regeling opgenomen maximum van € 209.000,- per jaar. Voor een toelichting op het beleid en de uitgangspunten voor de directiebezoldiging verwijzen we naar hoofdstuk: Bestuur en Governance van het bestuursverslag.

Opstellen van de jaarrekening.

Rotterdam, 11 mei 2022

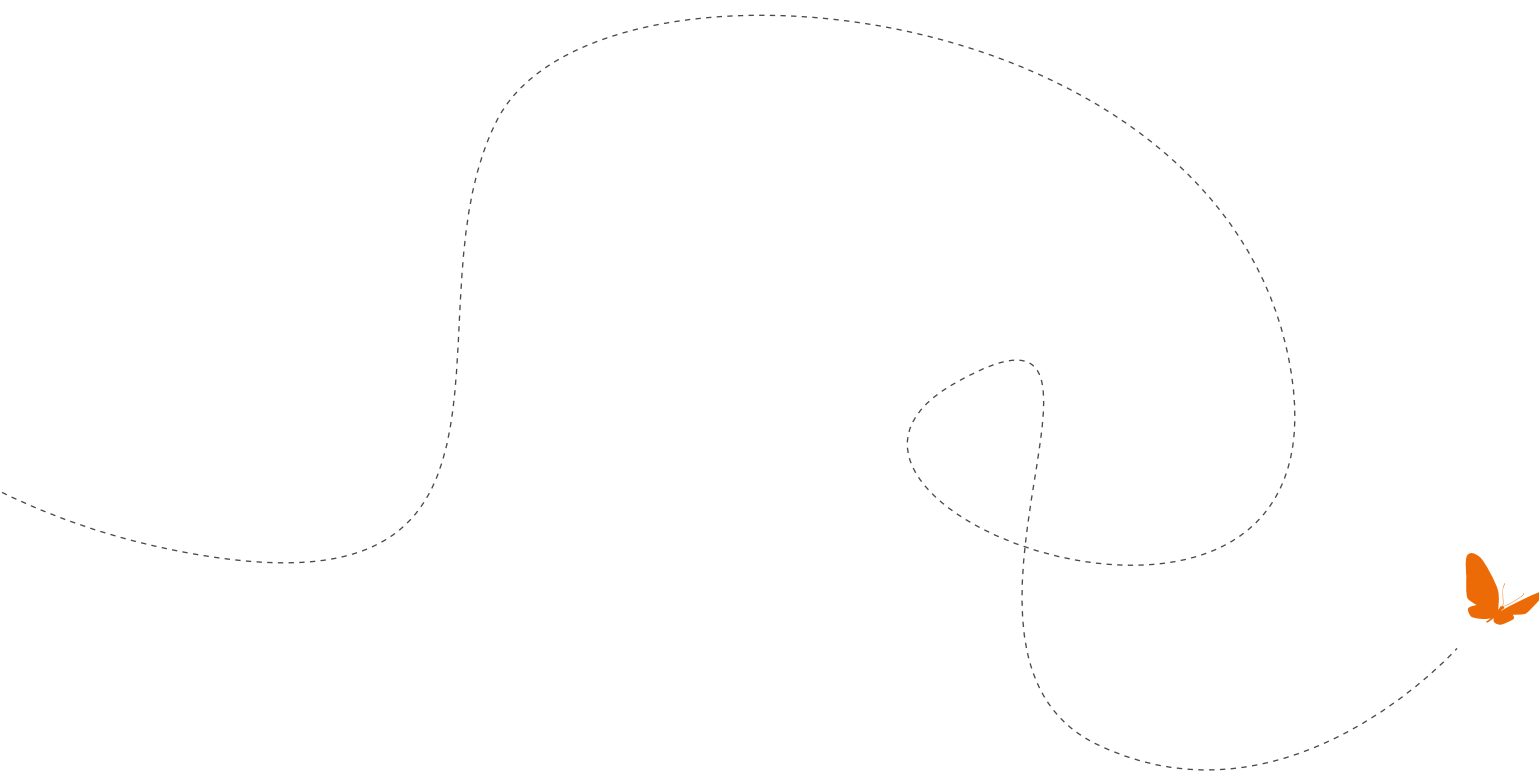
Voorzitter: A.J. Wisgerhof – van Dijk

Vaststellen van de jaarrekening.

Rotterdam, 25 mei 2022

Voorzitter: A.J. Wisgerhof – van Dijk

Het Nationaal MS Fonds Maakt Sterker!

Overige gegevens

Aan: de Raad van Toezicht en het bestuur van Stichting Nationaal MS Fonds te Rotterdam

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

A. Verklaring over de in het bestuursverslag opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2021 van Stichting Nationaal MS Fonds te Rotterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit bestuursverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Nationaal MS Fonds per 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende Organisaties.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2021;
2. de staat van baten en lasten over 2021; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Nationaal MS Fonds zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het bestuursverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het bestuursverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het jaarverslag van het bestuur

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende Organisaties.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende Organisaties. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

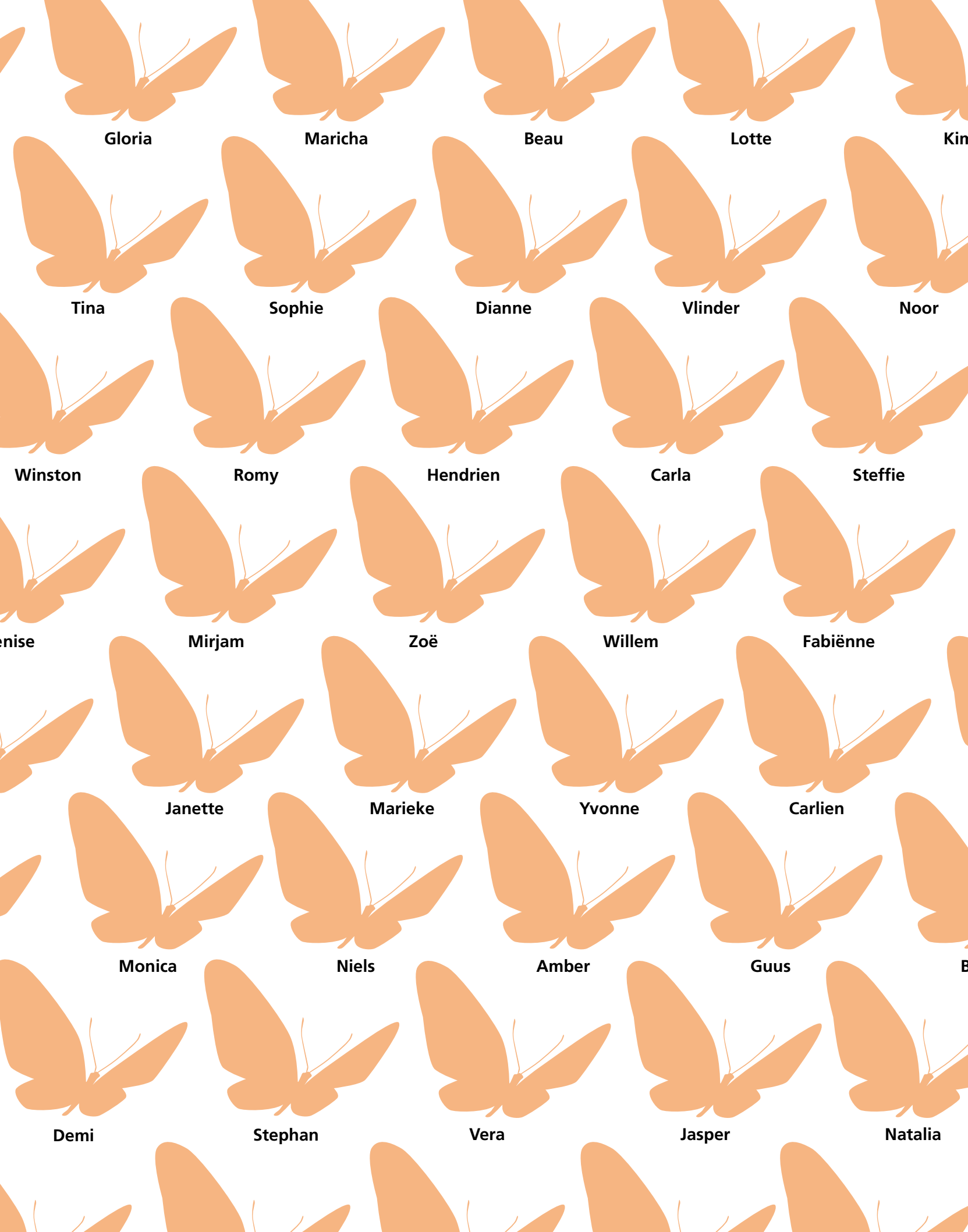

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Leiden, 27 mei 2022

Van den Broek Accountants B.V.

drs. A.R. Kammenga RA

Gloria

Maricha

Beau

Lotte

Kim

Tina

Sophie

Dianne

Vlinder

Noor

Winston

Romy

Hendrien

Carla

Steffie

enise

Mirjam

Zoë

Willem

Fabiënne

Janette

Marieke

Yvonne

Carlien

Monica

Niels

Amber

Guus

B

Demi

Stephan

Vera

Jasper

Natalia

Marjolein

Avalon

Fatima

Kiki

Kevin

Veerle

Lonneke

Renske

Thijs

Valerie

Dirk

Laura

Cindy

Wout

Stephanie

Claire

Emy

Tygo

Kees

Jolanda

Britt

Mike

Femke

Zareb

Natasja

Samira

We willen iedereen bedanken voor de
warme betrokkenheid bij mensen met MS.
Alleen samen kunnen we onze droom
bereiken: **Een toekomst zonder MS.**
Mogen we op u blijven rekenen?

De ingrijpende ziekte MS heeft veel impact op het leven van mensen. Maar: het leven stopt niet met MS. Sterker: wij halen alles uit de kast om het leven met MS in vol ornaat te kunnen ervaren. Daarom focussen wij op de mogelijkheden, het plezier en de zingeving. Samen staan we naast, achter en voor iedereen die met MS te maken krijgt. Samen maken we namelijk het verschil. In onderzoeken, maar ook zeker in een betere kwaliteit van leven en zorg. Dat doen we met aandacht, met praktische handvatten en concrete oplossingen, mogelijkheden en kansen.

Met grip op de ziekte, heldere informatie en het verleggen van grenzen. Samen zien we kansen, stropen we de mouwen op en maken we impact. Wij komen in actie, pakken het aan en verbeteren het leven in alle opties. Zo strijden wij tegen MS.

Samen op naar een beter, mooier en zinvoller leven voor iedereen.

Het Nationaal MS Fonds

Maakt Sterker

Adres

Industrieweg 130 C
3044 AT Rotterdam

Telefoon

(010) 591 98 39

E-mail

info@nationaalmsfonds.nl

Bank

NL23 RABO 0336 2728 39

f @ t in

www.nationaalmsfonds.nl

